

2020

HÅLLBARHETSREDOVISNING

BORÅS
ENERGI & MILJÖ
Ingår i Borås Stadshus AB

Om Borås Energi och Miljö

Genom våra verksamheter har vi cirka 140 års erfarenhet som bland annat innefattar etablering av Pickesjöns vattenverk 1881, installation av Borås Stads första elektriska lampa 1894 och uppstart av stadens avfallshantering i början av 1900-talet.

Vi på Borås Energi och Miljö har en viktig roll i våra kunders liv - varje dag, året om. Vi erbjuder hållbara energi-, avfall-, vatten- och avloppslösningar som är anpassade efter kundens behov med fokus på god tillgänglighet för att på så sätt skapa värde för våra kunder. Vi förädlar energi för ett samhälle fritt från fossila bränslen och våra medarbetare arbetar varje dag för att göra Borås till en hållbar kretsloppsstad. Genom forskning, utveckling, utbildning och kompetensutveckling driver vi en hållbar lokal- och regional utveckling och strävar efter att vara en framtida samhällsbyggare i världsklass.

Vi främjar en god miljö och arbetsmiljö och förebygger skada och negativ påverkan på människa, omgivande miljö och samhälle. Friskvård är en central del i vår verksamhet för att vara en attraktiv arbetsgivare där medarbetarna mår bra och trivs. Alla våra affärer genomför vi med en god etik och fokus på hållbarhet då vårt arbete, tillsammans med våra kunder och andra intressenter, ska leda till ett gott liv för alla som bor och verkar i Borås idag och för kommande generationer.

FN:s globala hållbarhetsmål är integrerade i vår verksamhet och baseras på de tre dimensionerna ekologisk-, social och ekonomisk hållbarhet. Vårt hållbarhetsarbete beskrivs i den här hållbarhetsredovisningen under olika avsnitt och rubriker som knyter an till FN:s globala hållbarhetsmål för att tydliggöra detta arbete för läsaren.

På Borås Energi och Miljö:

- producerar och distribuerar vi fjärrvärme och fjärrkyla från våra kraftvärmeverk Ryaverket och Energi- och Miljöcenter på Sobacken.
- producerar vi dricksvatten från vårt stora vattenverk i Sjöbo och från mindre vattenverk i Bredared, Hedared, Rångedala och Dalsjöfors.
- renar vi avloppsvatten i vårt stora avloppsreningsverk på Energi- och Miljöcenter på Sobacken och vid våra mindre avloppsreningsverk i Aplared, Bogryd, Bredared, Dannike, Hedared, Rångedala och Äspered.
- producerar vi el vid kraftvärmeverken Ryaverket och Energi- och Miljöcenter på Sobacken samt vid våra vattenkraftsstationer i Haby, Hulta, Axelfors och Häggårda.
- producerar vi biogas av insamlat matavfall och rötat avloppsslam i vår biogasanläggning på Energi- och Miljöcenter på Sobacken.
- sköter vi insamling av kommunalt avfall och tar emot avfall från företag.
- har vi en komplett avfallsanläggning på Energi- och Miljöcentret på Sobacken.
- har vi fem återvinningscentraler (ÅVC) - Boda och Lusharpan i Borås och övriga i Viskafors, Dalsjöfors och Fristad.
- erbjuder vi energitjänster innehållande bland annat energianalyser, energiutredningar, klimatservice och energideklarationer för företag.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Ett år med stora utmaningar	3
Kort om Borås Energi och Miljö	4
Styrning och organisation	5
Vår affärsmodell	5
Intressenter och omvärldsbevakning	6
Möjligheter och risker	6
Digitalisering möjliggör utveckling	7
Att jobba effektivare, är att jobba smartare	8
Smart blir smartare	10
Ekologisk hållbarhet	11
Social hållbarhet	14
Miljöhjältarna och Drömstaden	17
Ekonomisk hållbarhet	18
Miljödata	20
GRI-index och ytterligare upplysningar	21
Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten	22
Årsredovisning	23

HÅLLBARHETSREDOVISNING 2020

Vi följer etablerad standard för hållbarhetsredovisning, GRI Standard nivå Core med intern granskning. Granskning sker internt och bolagets externa revisor utför en granskning i enlighet med RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Redovisningen omfattar hela Borås Energi och Miljö AB. Den omfattar inte våra grannkommuner, leverantörer, intresseföreningar eller samarbetspartners verksamheter.

2020 är fjärde året som redovisningen genomförs enligt standarden för Global Reporting Initiative (GRI). Redovisningen sker årligen och den senaste rapporten utkom i mars 2020. Hållbarhetsredovisningen avser granskning för perioden januari-december 2020.

KONTAKTPERSON

Miljöchef Jenny Ahlmås
Produktion: Borås Energi och Miljö AB.
Foto: Borås Energi och Miljö AB.

Illustrationer: Borås Energi och Miljö AB.
Tryck: Stema specialtryck AB.
Denna trycksak är Svanenmärkt.

Ett år med stora utmaningar

2020 kommer under lång tid framöver att förknippas med covid-19 och den pandemi som fortfarande påverkar oss. Men samhällsviktiga funktioner måste fungera även i kristider och här har medarbetarna inom Borås Energi och Miljö visat ett fantastiskt engagemang och sett till att såväl den dagliga verksamheten som arbetet för en mer hållbar morgondag, kunnat genomföras som planerat.

2020 går också till historien som ett ovanligt turbulent år för bolaget. På vårkanten tillträdde Anders Lindholm som ny VD i bolaget för att sedan avsluta sin tjänst under hösten. På uppdrag av ägarna, Borås Stad, fick jag då frågan om att gå in som tillförordnad VD med uppdrag att återställa förtroendet för bolaget bland anställda och allmänheten samt bidra till att hitta en ny permanent VD till Borås Energi och Miljö.

En viktig del i mitt arbete har varit att genomföra en bred medarbetarundersökning som identifierat de utmaningar vi har att arbeta med framöver. Syftet är naturligtvis att skapa en bra arbetsmiljö men också att säkerställa verksamheten i detta i övrigt mycket välskötta bolag som har en så avgörande betydelse för staden och dess invånare.

Efter att nu också upplevt verksamheten från insidan så tycker jag att bolaget förtjänar ett bättre rykte än det haft och fått under de senaste åren. Med en ny VD och medarbetarnas positiva engagemang är jag övertygad om att utvecklingen fortsätter åt rätt håll.

Energi- och Miljöcenter Sobacken

Under 2020 har vi successivt tagit över ansvar för anläggningarna från entreprenörerna och under det första kvartalet 2021 planeras att även den sista anläggningen – slam- och rötanläggningen – övertas av bolaget. Sobacken är en unik anläggning som hanterar både avloppsrening, återvinning, energi och fjärrvärme. Med denna investering har Borås Stad säkrat förmågan inom dessa områden för lång tid framöver.

Pandemi och krisberedskap

Vårt arbete, precis som all annan verksamhet i landet, har präglats av covid-19. För oss har det inneburit speciella utmaningar då vi hanterar samhällsviktiga funktioner där vi måste säkerställa vatten- och fjärrvärmeförsörjning, avloppsrening, avfallshantering etc. Detta har över lag fungerat väldigt bra – vi har inte haft några avgörande störningar och klarat att leverera våra tjänster till boråsarna. Hittills har vi heller inte haft någon större sjukfrånvaro jämfört med ett vanligt influensaår.

Att vi lyckats så pass bra beror säkert på att vi haft en genomtänkt strategi som bland annat innebar att vi tidigt stängde kritiska områden som exempelvis våra kontrollrum för besök och drog ner på fysiska möten. Medarbetarnas agerande är en annan viktig faktor – de har förstått allvaret och tagit ansvaret att hålla avstånd, minimera fysiska möten, arbeta hemifrån och hjälpa varandra inom områden som kräver fysisk närvaro.

Digitalisering som gör oss effektivare

Inom bolaget driver vi ett projekt som kallas Master Concept. Det handlar om att digitalisera dokumentation och arbetsrutiner inom verksamheten. Bolaget har under året tagit många steg med digitaliseringen och ett digitaliserat arbetssätt vilket gör att vi blir mer effektiva i vår hantering.

Nytt kommunikationskoncept

Under 2020 har bolaget även lanserat ett nytt övergripande kommunikationskoncept – ”Lev hållbart. Lev mer.” Det handlar om att om alla bidrar med sin del så kan vi tillsammans ta hand om stadens kretslopp på ett lite mer effektivt sätt. Och på så vis göra Borås lite mer hållbart och bidra till att planeten mår lite bättre och våra kunder kan leva mer. Detta är inte bara tomma ord utan något som ska präglade allt vi gör. För det är ju så att om vi var och en gör lite mer rätt så blir det sammantaget ett väldigt gott resultat.

Nya verksamheter

Under 2020 har vi förberett för ett nytt bostadsnära insamlingssystem för hushållsavfall. Ambitionen är att skapa en effektivare sortering och återvinning av material då kunden kan sortera tio olika sorters avfall hemma, bland annat metall, glas, plast, papper, tidningar och batterier. Systemet har testats i ett pilotprojekt som tagits emot positivt. Under 2021 kommer vi börja införa systemet som alla villahushåll successivt kommer att få i Borås.

Vi har även startat upp ett projekt på uppdrag av Kommunfullmäktige med målet att bygga ett nytt vattenverk och en ny vattenledning från sjön Tolken. Vi har bra dricksvatten idag, men staden växer och vi behöver säkra vår vattenförsörjning långsiktigt. Arbetet med denna reservvattentäkt och nya parallella vattenförsörjningar kommer att präglade vårt arbete under de närmaste åren.

Det pågår också ett arbete i bolaget med en framtidslösning för den biogas vi producerar. Idag har vi inte själva avsättning för all biogas så vi tittar på ett framtida partnerskap som ger oss möjlighet förse den kommersiella marknaden med biogas.

Ny VD

När jag klev in som tillförordnad VD så var det en spännande men tidsbegränsad utmaning. I januari 2021 återgår jag till min roll som Näringslivsdirektör i Borås Stad och lämnar över till bolagets nya VD Magnus Kårestedt. Magnus kommer närmast komma från Stena AB där han arbetat med logistikutveckling, tidigare han har även varit VD för Göteborgs hamn under 15 år.

Samtidigt som jag hälsar Magnus Kårestedt välkommen till ett fantastiskt bolag vill jag även skänka ett stort tack till alla engagerade medarbetare som trots ett turbulent år och tuff bevakning från omvärlden, ändå arbetat på och sett till att leverera våra tjänster till stadens invånare.

Anders Glemfelt, tillförordnad VD.
Borås Energi och Miljö, januari 2021.

”För oss har det inneburit speciella utmaningar då vi hanterar samhällsviktiga funktioner.”

Anders Glemfelt framför Energi- och Miljöcenter på Sobacken

Kort om Borås Energi och Miljö

Vårt bolag ägs till 100 % av Borås Stad. Våra tjänster är en självklar del av våra kunders vardag och utförs året runt. För att minska vår miljöpåverkan arbetar vi i hela vår verksamhet för att minska utsläpp av växthusgaser, utsläpp av oönskade ämnen och säkerställa att vi har en infrastruktur för att vi även i framtiden ska kunna utföra vårt uppdrag med bästa resultat.

5

GWh fordonsgas från
uppgraderingsanläggningen.

560

GWh i fjärrvärmeleveranser.

1 047

miljoner kronor i nettoomsättning.

18 887

ton insamlat kommunalt avfall
från hushåll vid fastighet.

27 168

ton insamlat kommunalt avfall
på återvinningscentral.

7 810 317

m³ producerad mängd dricksvatten.

8

GWh i fjärrkylaleveranser.

322

medelantal tillsvidareanställda.

17 160 000

m³ behandlad mängd avloppsvatten.

191

GWh producerad el.

Vi producerar el, fjärrvärme och kyla från biobränsle och avfall. Matavfall och avloppsslam omvandlas till biogas som kan användas som fordonsgas. Förnybar el produceras i bioeldat kraftvärmeverk, våra fyra egna vattenkraftverk och solcellsanläggning.

Vi samlar in kommunalt avfall vid fastighet och via återvinningscentraler samt behandlar kommunalt avfall och verksamhetsavfall. Behandling genomförs genom materialåtervinning, energiåtervinning och i sista hand deponering om materialet inte går att omhänderta på annat sätt.

Dricksvatten produceras i våra fem vattenverk. Spillvatten renas i våra åtta avloppsreningsverk för att därefter släppas ut i närmaste vattendrag.

Styrning och organisation

Styrning

Borås Energi och Miljö styrs genom ett ägardirektiv som beslutas av kommunfullmäktige och där det bland annat framgår att verksamheten ska bedrivas med ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet i fokus. Till grund för verksamhetsstyrningen ligger förutom ägardirektiv även den av styrelsen beslutade strategiska planen för verksamheten. Styrelsen, som är politiskt tillsatt, beslutar om exempelvis budget och övergripande mål medan Borås Energi och Miljös ledningsgrupp beslutar om detaljerade mål, åtgärder och arbetssätt. Total investeringsram beslutas av styrelse och bolaget fattar själv beslut om enskilda investeringar inom beslutade investeringsramar. Investeringar utöver ram beslutas av styrelse.

Organisation och ledning

På Borås Energi och Miljö är vi cirka 322 medarbetare och den operativa verksamheten styrs av en ledningsgrupp

bestående av VD, affärsområdeschefer samt chefer för ekonomi, HR, projekt och marknad. Bolagets miljöchef har det strategiska ansvaret för miljö- och hållbarhetsarbetet och bolagets kvalitetschef har det strategiska ansvaret för arbetet runt kvalitet-, risk, intressent och omvärldsarbete.

Verksamheten har ett integrerat ledningssystem som är certifierat enligt ISO 9001, 14001 och 45001. Ledningssystemet med sin ledningsprocess ger ett effektivt arbetssätt för att leda och styra bolaget och tillsammans med Borås Stads regler för intern kontroll utgör det strukturen som skapar förutsättningar för hållbara resultat.

Verksamhetens affärsplan revideras årligen och redovisar målsättningar och handlingsplaner för verksamheten med koppling till ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet. Affärsplanen granskas och godkänns av styrelsen och är ett centralt verktyg för styrning och uppföljning av verksamheten. Verksamhetens mål bryts ner och samtliga inom bolaget arbetar för målen ska uppfyllas.

Verktyg för hållbarhet

Certifierade ledningssystem	ISO 9001, 14001 och 45001.
Miljökontroll	Bolaget har miljötillstånd för samtliga anläggningar som omfattas av tillståndsplikt. Tillstånden innehåller villkor för utsläpp till mark, vatten och luft som följs upp kontinuerligt genom särskilda egenkontrollprogram och rapporteras årligen i form av miljörapport till tillsynsmyndigheten.
Intern revision	Vi genomför Internrevisioner med avseende på miljö, arbetsmiljö och kvalitet löpande enligt plan och handlingsplaner därifrån hanteras i vårt verksamhetssystem CaneaOne.
Kontroll av leverantörskedjan	Bolaget utvärderar leverantörer med avseende på miljö, arbetsmiljö och kvalitet och genomför systematiska leverantörsranskningar.
Kompetens- och utvecklingsplaner	Bolaget genomför övergripande kompetensstrategier, kompetensförsörjningsplaner och kompetenskartläggningar som i sin tur mynnar ut i individuella utvecklingsplaner.
Verktyg för att mäta kundnöjdhet	Var tredje år genomför bolaget NKI-undersökningar, senaste var 2019.
Medlemsorganisationer	Bolaget är medlem i flera organisationer med relevans för vår verksamhet, bland annat: Sobona www.sobona.se , Avfall Sverige www.avfallsverige.se , Energiföretagen Sverige www.energiforetagen.se , Energigas Sverige www.energigas.se , Svenskt vatten www.svensktvatten.se , Luft i Väst www.luftivast.se

Vår affärsmodell

Vi skapar värde genom att våra produkter underlättar våra kunders vardag. Vår affärsmodell bygger på tre delar som är en förutsättning för att säkerställa att vi kan tillgodose vad våra kunder vill ha både idag och i framtiden. Från råvara till slutlig produkt arbetar vi för att detta ska ske hållbart.

Erbjuda kundanpassade lösningar med god tillgänglighet

Med omtanke om kundens behov och önskemål erbjuder vi trygga, prisvärda, miljöriktiga produkter och tjänster. Våra produkter klassas som samhällsviktiga tjänster vilket medför att vi ständigt arbetar för att kvalitetssäkra vår leveranskedja. Vi tar ansvar för att verksamheten bedrivs hållbart och med stadens bästa i fokus.

Drivkraft för framtidens infrastruktur

Med hjälp av miljöteknik, nya lösningar och socialt systemtänk driver vi omställningen till ett hållbart samhälle. Vi samarbetar med branschen och forskare för

att utveckla lösningar för att tillgodose morgondagens krav utan bekostnad av andra tillgångar som naturresurser och ekosystemtjänster.

Hållbara resursuttag

Genom samordning och optimering av processer mellan avfallshantering, energiproduktion och vattenrening, kan vi behålla samhällets resurser i ett ständigt cirkulärt kretslopp och bidra till en hållbar resursanvändning. Vi arbetar för att minska uppkomsten av restprodukter både i vår egen verksamhet och hos våra kunder. De restprodukter som ändå uppkommer behandlas som en resurs och ska så långt som möjligt omvandlas till nyttor i samhället.

UTVECKLAR RESURSER

KOMPETENS

Drivande inom samhällsutveckling, samhällskontakter, branschorganisationer för att skapa en hållbar kretsloppsstad.

SAMARBETSPARTNERS

Genom offentlig upphandling vill vi säkra affärsmässighet och utveckla hållbara leverantörskedjor.

KUNDER

Vi skapar goda och långsiktiga relationer med våra kunder. Vi är en samhällsaktör som sedan 1881 har tillgodosett dagens och morgondagens behov av infrastruktur.

KRETSLOPP

Vi arbetar aktivt för att minska vårt ekologiska fotavtryck.

SKAPAR RESULTAT

KOMPETENS

Tillsammans med forskninginstitut och lärosäten säkerställer vi hög kompetens inom företaget, framtida kompetensbehov och att våra kärnverksamheter möter framtida krav.

SAMARBETSPARTNERS

Sprider kunskap och skapar arbetstillfällen för de som står långt ifrån arbetsmarknaden. Verkar för att minska miljöpåverkan hos våra leverantörer och kunder.

KUNDER

Våra energi-, avfalls-, vatten- och avloppstjänster är tillförlitlig infrastruktur och tillgodoser våra kunders behov och är ett miljömässigt bra val. Vi utbildar boråsarna.

KRETSLOPP

Förädlar energi för ett samhälle fritt från fossila bränsle och bidrar till ett minskat uttag av naturresurser genom återanvändning och återvinning.

Intressenter och omvärldsbevakning

Vi arbetar förebyggande för att säkerställa en hållbar leverans av tjänster som möter nuvarande och kommande legala krav och andra krav från intressenter gällande ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet.

Genom omvärldsbevakning och kontinuerlig dialog med våra kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter får vi värdefull information som vi använder för att säkerställa fortsatt hållbar leverans

och vidareutveckling av verksamheten. En viktig del i omvärldsbevakningen är samverkan med andra branschorganisationer för att med god framförhållning möta kommande krav från såväl myndigheter som kunder.

INTRESSENT	BEHOV/FÖRVÄNTNINGAR	VIKTIGA FRÅGOR	DIALOG
Medarbetare	Medarbetare med god kompetens, goda hälsorelaterade beteenden och engagemang.	Sund företagskultur och hälsofrämjande arbetsmiljö, engagerad personal med rätt kompetens och möjlighet till personlig utveckling, attraktiv arbetsgivare.	Internkommunikation, samverkansmöten, APT (arbetsplatsträffar), kompetensutveckling.
Kund	Nöjda kunder med högt förtroende för oss och som värdesätter våra tjänster, kundens förstahandsval.	God tillgänglighet och tillförlitlighet, hållbara, prisvärda och kundanpassade lösningar som baseras på modern teknik.	Löpande dialog och samverkan, kundbesök, evenemang, annonsering, sociala medier.
Ägare	Trygga en samhällsviktig infrastruktur genom minsta möjliga klimat- och miljöpåverkan.	Uppfylld av mål, god tillgänglighet och tillförlitlighet på tjänster, stort förtroende för varumärket och de som företräder verksamheter.	Ägardialog, styrelsemöten, riskskott.
Myndighet	Efterlevnad av lagar, förordningar och andra krav, information och dialog runt kommande krav.	Transparens, dialog med tillsynsmyndighet och andra myndigheter, nuvarande och kommande krav.	Tillsynsmöten, interna forum, löpande dialog med myndighet.
Bransch- och medlemsorganisation	Kunskap och omvärldsbevakning, lobbying, aktivt deltagande.	Aktuella och kommande frågor kritiska för verksamheten.	Aktivt deltagande i forum.
Leverantörer och samarbetspartners	Seriös aktör utfört enligt avtal och uppställd kravspecifikation.	Hållbar upphandling, sund konkurrens, arbete mot mutor och korruption.	Upphandling, avtalsuppföljning, periodisk uppföljning och löpande dialog.
Universitet och högskolor	I samverkan utveckla verksamheten för att möta kommande behov.	Miljö- och hållbarhet, konkurrenskraftig verksamhet, utveckla och testa ny teknik.	Samverkansprojekt, examensarbete, studiebesök, praktik.
Fackliga organisationer	Samverkan med arbetsgivare för en säker och hälsofrämjande arbetsmiljö	Säker och hälsofrämjande arbetsmiljö, kompetensutveckling, diskriminering och kränkande särbehandling.	Samverkansmöten, skyddskommitté.

Möjligheter och risker

Vi bedriver en samhällsviktig verksamhet där driftsstörningar och annan störning kan få betydande konsekvenser för samhälle och enskilda kunder. För att säkerställa vårt uppdrag och nå våra övergripande målsättningar behöver vi arbeta på ett strukturerat sätt med att identifiera, hantera och reducera strategiska och operativa risker.

Vårt arbetssätt med att hantera risker och möjligheter med koppling till ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet är en del av vårt löpande arbete som ständigt utvecklas då det är en viktig del i vårt arbete med att förbättra verksamhetens organisation och ledningsprocesser. Vi utvärderar effekten på genomförda åtgärder genom bland annat vår internkontroll. Under 2020 har vi arbetat med att tydliggöra kopplingen mellan riskhantering och verksamhetens mål och processer.

Under året har vi även haft ett stort fokus på det förebyggande systematiska arbetsmiljöarbetet genom riskbedömningar och åtgärder omsatta i handlingsplaner. Krisstaben har under året hanterat vårt krisledningsarbete rörande covid-19 pandemin utifrån verksamhetens krishandbok. Staben har löpande genomfört riskbedömningar och beslutat om verksamhetsanpassade åtgärder baserat på virusspridningen lokalt, nationellt och globalt.

Digitalisering möjliggör utveckling

Under 2020 har den digitala utvecklingen inom hela samhället utvecklats med snabbare takt än någonsin tidigare. Digital uppkoppling och smarta funktionaliteter där till exempel sensorer och annan utrustning skickar och tar emot data för övervakning, analys och styrning har blivit vardag. Videomöten i olika former används naturligt både i arbetslivet och privat, av alla generationer. Våra kunder har idag inslag av uppkopplade hem som sparar energi, ökar säkerheten och förenklar vardagen. Våra kunder förväntar sig även omedelbar information, åtkomst och återkoppling, enkelhet och smidighet.

Erika Dlnis som driver projektet med Master Concept.

Att jobba effektivare, är att jobba smartare

Tänk dig att du arbetar som underhållstekniker och en pump någonstans behöver åtgärdas. Förmodligen har du inte den tekniska informationen i huvudet utan behöver konsultera en manual. Det är nu det börjar bli besvärligt. För nu måste du leta igenom hyllmeter av pärmar och tusentals sidor för att hitta fakta om pumpen ifråga. Men det finns en smartare lösning. Den kallas Master Concept och hjälper Borås Energi och Miljö att få koll på varenda del i sina anläggningar.

Problemet här ovan är inget ovanligt, det är en utmaning de flesta stora anläggningar lever med. Det beror på att verksamheter för till exempel energiproduktion och avlopps- och avfallshantering är uppbyggda av mängder av olika system, från många olika leverantörer. Var och en av dessa tillhandahåller manualer och pärmar för exempelvis ritningar, service/underhåll och garantier. Och för att göra utmaningen än större så har varje leverantör dessutom sina alldeles egna koder, namnsättning och strukturer på innehållet.

Att skapa kontroll där det tidigare var omöjligt

När det handlar om många system och stora komplicerade anläggningar så är det i stort sett omöjligt att ha koll på allt, svårt att prognostisera underhåll och ännu svårare att genomföra uppdateringar.

”Lösningen är att skapa ett gemensamt och enhetligt anläggningsregister där alla objekt –exempelvis pumpar, traverser, stationsaggregat, belysningsarmaturer etc. – finns samlade och förses ett eget och unikt id-nummer, en beteckning som gör att man via en enda sökning får upp all information om objektet och de ingående artiklarna. Det är precis det Master Concept handlar om”, säger Erika Dinis, Gruppchef för Anläggningsinformationsgruppen och ansvarig för uppbyggnaden av Borås Energi och Miljöes anläggningsregister.

Styra upp och effektivisera

Bakgrunden till satsningen är att när Borås Stad beslöt att investera i ett nytt Energi- och Miljöcenter, EMC, så ville man också skapa bästa möjliga förutsättning för att styra upp drift och underhåll på ett mer effektivt sätt. Ett modernt anläggningsregister var nödvändigt för att kunna göra det.

EMC är en gigantisk anläggning, eller snarare ett antal stora och mer eller mindre komplexa anläggningar som samverkar för att förse Borås med allt som behövs för att få vardagen att fungera. I EMC ingår avloppsreningsverk, biogas- och rötningsanläggning, byggnader för kontrollrum och personal, en stor kraftvärmeverksanläggning, en lång

överföringsledning för fjärrvärme, avlopp och gas, samt pumpstation och ett minikraftverk som återvinner energi ur det vatten som återförs till Viskan.

”Alla dessa anläggningar och verksamheter och all information kopplat till dem, ska finnas i anläggningsregistret. Det handlar om över 70 000 koder på objekt som skall vara ”översatta” och anpassade till Borås Energi och Miljöes beteckningar och struktur. Nya anläggningar går in i systemet direkt och parallellt pågår arbetet att lägga in informationen om våra äldre anläggningar. Vi är mitt uppe i det arbetet och räknar med att ha lagt in och synkat all grundinformation till 2023”, säger Erika Dinis.

3D skapar nya möjligheter

Genom att anläggningsregistret är en databas så finns det möjlighet att skapa sökfunktioner som passar de olika verksamheterna optimalt och skapa olika nivåer på vilken information och dokumentation olika medarbetare har behörighet till. Den moderna tekniken erbjuder också funktioner för att lägga in så kallade rödmarkeringar på ritningar utan att påverka originalritningen. I systemet finns också 3D-modeller på anläggningar och man kan klicka på objekten i modellen för att hitta just den information som man letar efter.

”Idag finns hela EMC i 3D och snart kommer det att vara möjligt att koppla foton i anläggningen till 3D modellen. Det ökar realismen och därmed också förståelsen. Ett nästa steg är att utveckla systemet med AR-teknik för att bli ännu effektivare. Det system vi bygger upp nu lägger grunden för att kunna addera nya förmågor och spetsteknik även framöver”, säger Erika Dinis.

Enkel och smart uppdatering

En annan nog så viktig fördel är att underhållssystemet för anläggningarna är integrerat mot Master Concept vilket gör att uppdateringar av informationen i registret kan göras helt automatiskt. Och genom att uppdateringen görs i databasen så justeras informationen på alla ställen i systemet där den förekommer.

”Det spar mängder av tid och säkerställer att registret alltid innehåller rätt och aktuell information”, förklarar Erika Dinis.

Allt i mobilen

Det finns också en app som är kopplad till underhållssystemet. Via den arbetar underhållstekniker med sina arbetsorder och kan komma till Master Concept vilket gör att våra medarbetare kan nå den information de behöver via sin mobiltelefon. För närvarande pågår ett arbete där alla objekt i våra anläggningar skall få objektskyltar som är försedda med QR-koder, vilket gör det både snabbt och enkelt att få den information man behöver på plats ute i verksamheten.

Digital tvilling

En av de stora utmaningarna när man har så här många och stora anläggningar som är sammankopplade med varandra är att ha överblick och förstå hur allt hänger samman, vilket är nödvändigt för att kunna planera och driva verksamheten vid de olika anläggningarna på ett bra och effektivt sätt.

”Ett viktigt hjälpmedel för oss är den så kallade digitala tvilling vi har skapat av våra fysiska anläggningar. Med den kan vi i framtiden göra simuleringar av flöden och händelser, testa och koppla samman olika system och delar, provköra ny teknik eller nya funktioner. Simuleringar kan också användas för att träna och utbilda personal för att stå bättre rustade vid störningar och avbrott”, säger Erika Dinis.

Ökad kunskap - bättre beslut

Master Concept gör oss redan bättre. När stadens nya vattenverk tar form då kan vi redan från början anpassa oss till Master Concept – vi vet exakt hur vi ska göra och vad som krävs.

”Det vi också lärt oss är att det skrivna ordet inte räcker hela vägen, man måste också ha en levande och kontinuerlig dialog, öga mot öga och hela vägen. Med erfarenheterna från Master Concept kan vi inte bara skapa en bättre verksamhet, vi har dessutom blivit en bättre beställare” avslutar Erika Dinis.

Bra för dig och staden

Master Concept gör inte bara vardagen enklare och effektivare för Borås Energi och Miljö, det kommer hela staden till godo. Genom att systemet gör det möjligt att visualisera både anläggningar och flöden på en mängd olika sätt, kan vi skapa bättre beslutsunderlag för stadsplanering och utveckling, vilket ökar effektiviteten och i det långa loppet sparar pengar. Det ger oss också nya möjligheter att göra visuella presentationer för medborgarna att ta del av.

...och för miljön

Att samla all information digitalt i ett anläggningsregister kommer också att spara oerhörda mängder papper, pärmar och utskrifter. Och bidrar till ett smartare och mer hållbart Borås

*”Det spar mängder av
tid och säkerställer
att registret alltid
innehåller rätt och
aktuell information.”*

Smart blir smartare

Att fjärrvärme är ett smart val säger sig självt då det handlar om att ta vara på återvunna resurser som brännbart hushållsavfall och förnybart bränsle som biobränslen från skogsindustrin. Med hjälp av en app kan din smarta fjärrvärme nu bli ännu smartare.

Det kallas för klimatstyrning och görs via den smarta termostaten Ngenic som hjälper dig att skapa ett jämnare inomhusklimat och samtidigt sänka din energianvändning och dina värmekostnader.

Termostaten sköts via en app i mobilen där du enkelt kan anpassa och hålla koll på inomhustemperaturen. Du anger önskad inomhustemperatur sedan tar termostaten hand

om resten. Systemet är självlärande och anpassar sig för att hålla så jämn temperatur som möjligt och ger dig full koll på energianvändningen.

Men hur fungerar det då? En som har erfarenhet av den här nya tekniken är Sebastian Hjalmarsson i Dalsjöfors som vi träffade och ställde några frågor till.

Varför fjärrvärme?

Den mesta av fjärrvärmens vi producerar på Borås Energi och Miljö baseras på avfall och biobränsle. Vi använder energi som annars hade gått till spillo, vilket gör fjärrvärme till ett av de mest hållbara uppvärmningsalternativen. När du väljer Bra Miljöval Fjärrvärme som värmeenergi kan du dessutom vara säker på att den producerats med förnybara energikällor som uppfyller hårda miljökrav. Att välja en hållbar värmekälla är ett enkelt och billigt sätt att värna om miljön.

SEBASTIAN HJALMARSSON, FJÄRRVÄRMEKUND:

Hur länge har du varit fjärrvärmekund?

Vi köpte vårt hus i december 2018 och då var fjärrvärmens redan installerad. I vårt tidigare boende hade vi luft/luft värmewäxling utan element vilket inte gav lika go och skön värme som vi har nu med fjärrvärme och riktiga element.

Vad tycker du är fördelen med fjärrvärme?

Det är framförallt att det är enkelt och lättskött. Och skulle det hända något så får man snabb service, som när vi behövde byta en cirkulationspump.

Ni valde att installera Ngenic, varför då?

Jag tycker det är intressant med ny teknik och kan jag styra saker från min telefon så gör jag gärna det. Men än viktigare var att jag såg en möjlighet att göra vårt värmesystem lite mer effektivt. Även om vi var väldigt nöjda med värmekomforten så upplevde vi att systemet var lite segt och hade svårt att hänga med i väderomslagen. Ngenic har snabbat upp omställningen och skapat bättre värmebalans i huset. Förhoppning är också att sänka värmekostnaden, men vi har förmodligen ännu inte hittat den optimala inställningen av systemet så nästa steg är att ta hjälp av Borås Energi och Miljö.

Vilken nytta har ni fått med Ngenic så här långt?

Vi är väldigt nöjda med värmen vi får ut i huset. Det är också bekvämt och lätt att höja och sänka temperaturen. Åker exempelvis på semester kan vi sänka temperaturen när vi åker och via några klick i mobilen höja den en dag innan vi är hemma igen.

Skulle du rekommendera andra att använda Ngenic?

Ja, det hade jag nog gjort, skadar inte att hänga med i utvecklingen.

Vilket är ditt bästa miljötips?

Det som vi i vår familj har blivit bättre på är sopsorteringen. Även om vi nu har de nya sopkärlen så har vi alltid varit medvetna om detta och sorterat vårt avfall. Här i Dalsjöfors har vi dessutom en bra återvinningscentral med frikostiga öppettider, dit kan vi åka flera gånger i veckan om det behövs.

"Jag tycker det är intressant med ny teknik och kan jag styra saker från min telefon så gör jag gärna det."

Sebastian Hjalmarsson vid sin fjärrvärmecentral.

Våra betydande miljöaspekter är klimatpåverkan, resursanvändning och oönskade ämnen i kretsloppet och våra miljömål grundar sig på dessa miljöaspekter och FN:s globala hållbarhetsmål. I slutet av 2020 arbetade vi fram en hållbarhetspolicy för verksamheten och som kommer implementeras under början av 2021. Den nya policyn, som ersätter nuvarande kvalitét-, miljö- och arbetsmiljöpolicy, kommer tillsammans med uppdaterade ledningsprocesser samt kort- och långsiktiga mål styra mot nya mål och en ökad ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet framöver. Exempel från vårt ekologiska arbete kopplat till för verksamheten relevanta globala hållbarhetsmål återfinns nedan.

Rent vatten och sanitet för alla

En liter färskt lokalproducerat dricksvatten kostar i Borås 4,50 öre. I priset ingår produktion av dricksvatten och distribution till vattenkranen, skydd av Borås Stads två ytvattentäkter och fyra grundvattentäkter, rening av avloppsvattnet i något av Borås Stads åtta avloppsreningsverk samt hantering av dagvatten.

Av allt dricksvatten som årligen produceras i våra anläggningar försvinner 14 procent i ledningsförluster. Dessa förluster arbetar vi kontinuerligt med att minska för att på så sätt hushålla med vattnet i dricksvattentäkterna samt minska energianvändning, användning av kemiska produkter och andra resurser som behövs i processen

för att rena och distribuera dricksvatten. Vi arbetar även med att bygga bort dagvatten och annat ovidkommande vatten som är inkopplat på spillvattennätet för att endast rena vatten som är i behov av rening och minimera andelen bräddningar. Vid bräddning släpps orenat spillvatten ut via nödutlopp och näringsämnen och föroreningar hamnar i recipienten.

Uppströmsarbete

Uppströmsarbetet är en viktig del i arbetet att skapa ett hållbart kretslopp, för att minska miljöföroreningar i samhället och förhindra att föroreningar hamnar i vattnets och näringsämnenas kretslopp. Syftet med vårt uppströmsarbete är att förhindra och minska föroreningar som försämrar dricksvattnets kvalitet, försämrar reningsprocessen i avloppsreningsverken, som förorenar avloppsslammet och som passerar förbi reningsverken utan att renas bort.

Fastighetsägare som är anslutna till det kommunala avloppsledningsnätet får inte tillföra avloppet lösningsmedel, avfettningsmedel, färger, olja, bensin eller annan petroleumprodukt, fett i större mängd, läkemedel eller sura, frätande eller giftiga vätskor och inte heller vätska, ämnen eller föremål som kan orsaka stopp, avlagring, vidhäftning, gasbildning eller explosion. Ånga eller varmvatten med högre temperatur än 45° C får inte heller tillföras i förbindelsepunkten. Verksamheter som är anslutna till något av bolagets avloppsreningsverk måste säkerställa och kunna visa att inte otillåtna kemiska produkter och halter når avloppsreningsverket. I detta viktiga arbete samarbetar vi tillsammans med tillsynsmyndigheten för de enskilda verksamhetsutövarna och löpande följer vi trender rörande föroreningar i spillvattnet och avloppsslammet för att utvärdera uppströmsarbetet och besluta ytterligare åtgärder.

Vi arbetar aktivt med riskbedömning av kemiska produkter, substitution till mindre miljö- och hälsofarliga kemiska produkter och utfasning av PRIO-ämnen. Riskbedömningen är viktig i vår miljö-, arbetsmiljöarbete och planering av nödlägesberedskap.

Förbättrad recipientstatus

Viskan, sträckan mellan Borås och Svaneholm, har fått klassificering dålig kemisk status. För att minska utsläppen av föroreningar och därmed förbättra statusen på Viskan har vi under året arbetat med en åtgärdsplan med syfte att minska mängden föroreningar i dagvattnet. Då kommunövergripande insatser behövs för att minska mängden föroreningar i dagvattnet ska åtgärdsplanen framöver fungera som underlag vid olika projekt och samarbeten tillsammans med Borås Stads förvaltningar.

Svenskt vatten (branschorganisation för Sveriges VA-organisationer) arbetar bland annat med frågor som syftar till att minska utsläpp av läkemedel från landets avloppsreningsverk. Under året har vi på Borås Energi och Miljö genomfört mätningar vid avloppsreningsverket på Energi- och Miljöcenter för att utreda reningsverkets reningskapacitet med avseende på läkemedelsrester. Projektet har genererat i förslag på olika reningstekniker och detta kommer vi att arbeta vidare med under nästa år.

Hållbar energi för alla

Under 2020 producerades 560 GWh fjärrvärme, 8 GWh fjärrkyla, 191 GWh el och 29,8 GWh rågas på våra anläggningar. Våra kunder erbjuds fjärrvärme som är märkt med Bra miljöval, helt fritt från fossila bränslen, samt fjärrvärme som är producerad från avfall och biobränsle. Sedan biokraftvärmepannan på Energi- och Miljöcenter på Sobacken tagit över baslasten under driftsäsong från de äldre biopannorna på Ryaverket har dessutom NOx-utsläppen från vår fjärrvärmeproduktion minskat kraftigt. Den nya biokraftvärmepannan har ett utsläpp av NOx på ca 30-35 mg/MJ vilket kan jämföras med de gamla pannorna som låg på ca 70 mg/MJ.

Den förnybara elen produceras i verksamhetens biokraftvärmepanna, vattenkraftstationer och solcellsanläggning. Utöver det produceras el från bolagets avfallsförbränningspannor.

Våra fyra vattenkraftstationer, Häggårda, Haby, Hulta och Axelfors, finns i biflöden till Viskan samt i Ätran. Vattenkraftstationerna byggdes i början av 1900-talet, Häggårda redan 1906, och har sedan dess kontinuerligt bidragit med fossilfri el till elnätet. Kraftstationerna producerar tillsammans drygt 30 GWh el per år vilket motsvarar normala årsförbrukningen hos 1 500 eluppvärmda villor.

På Trettondedag jul fick 1 000 boråsare se sin gamla julgran omvandlas till miljösmart fjärrvärme och förnybar el under en traditionell julgransplundring som arrangerades av Borås Energi och Miljö.

Till vattenkraftstationerna hör tre reglermagasin, Frisjön i Borås kommun samt Öresjön och Tolken i Marks kommun. För minimera påverkan på ekosystemet reglerar vi magasinerna så skonsamt som möjligt. Under veckorna 12-16 har vi som mål att hålla en konstant nivå i magasinerna med hänsyn till gäddlek samt under veckorna 18-23 hålla en konstant nivå i magasinerna med hänsyn till storlommen som häckar. I Frisjön har vi som mål under sommaren att hålla en låg nivå i magasinet eftersom det på några platser runt om sjön, precis vid strandkanten, växer en sällsynt blomma (klockgentiana).

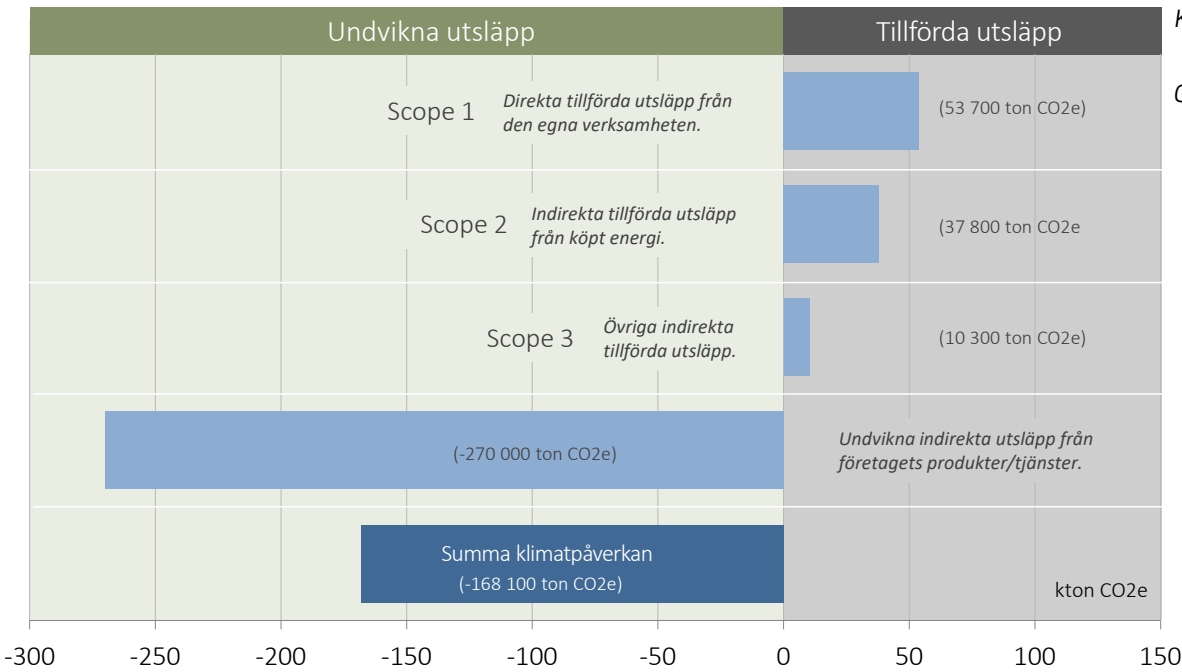
I vår biogasanläggning produceras biogas i två separata processer, en från avloppsslam och en från insamlat matavfall, och som uppgraderas till fordonbränsle. Det producerade fordonbränslet som 2020 innehöll 50,5 procent biogas och resten naturgas går dels till den interna fordonsflottan, dels till tre publika tankstationer. Den interna fordonsflottan, bestående av arbetsfordon och personbilar drivs på fordonsgas, palmolja och biodiesel och HVO100.

I enlighet med Borås Stad riktlinjer för tjänsteresor använder vi kollektiva färdmedel i möjligaste mån vid tjänsteresor och när det inte är möjligt klimatkompenseras resorna genomförda med fossila drivmedel. Under 2020 gick klimatkompenseringspengarna för 2019-års tjänsteresor till Navet Science Center i deras arbete att utbilda skolelever i hållbarhetsfrågor. Under 2020 minskade andelen tjänsteresor markant och därmed utsläppen. Bolaget frångick tillfälligt uppmaningen om att åka kollektivt.

Ökad energieffektivitet

Vi arbetar aktivt med en ökad energieffektivitet både inom den egna verksamheten och externt mot våra kunder. Internt har vi fokus på att energieffektivisera och reducera energiåtgången per producerad enhet dricksvatten, biogas och renad enhet avloppsvatten. Arbetet pågår för att nå de resultat som vi stävar efter. Energianvändningen i våra egna kontorsfastigheter har efter genomförda energieffektiviseringsåtgärder minskat med 39 procent sedan 2016.

Externt till våra kunder erbjuder vi en rad olika energieffektiviseringstjänster, allt från mindre uppdrag till helhetslösningar. Med hjälp av den elektroniska tjänsten KeepAnEye ges bästa förutsättningar för kunden själv att via nätet hålla sig uppdaterad med den senaste energistatistiken och möjlighet att kontinuerligt följa upp och analysera användningen av el, värme, kyla och vatten. I tjänsten Energistatus för företag sammanställer vi fastighetens specifika energianvändning och utifrån uppmätta mätvärden bedöms fastighetens energibesparingspotential. Önskar man som företag förslag på kostnadseffektiva energieffektiviseringsåtgärder, och även hjälp med att genomföra åtgärderna, rekommenderas tjänsten Energianalys för företag. Vi erbjuder även andra energitjänster, så som bland annat Energikartläggning stora företag, Energideklaration, driftövervakning och OVK-kontroller.

Klimatbokslutets resultat enligt GHG-protokollets redovisningsmetod.

Klimatbokslut

Klimatbokslutet, som tagits fram tillsammans med Profu AB, visar att för varje kilo koldioxidekvivalenter som vår verksamhet gav upphov till under året så bidrog samtidigt vår verksamhet till att utsläpp av 2,7 kilo koldioxidekvivalenter kunde undvikas på annat håll. Totalt bidrog vår verksamhet till att 168 100 ton koldioxidekvivalenter inte släpptes ut under året. Det undvikna utsläppet motsvarar bidraget från 464 stycken fotbollsplaner täckta med solcellspaneler eller om alla invånare i kommunen avstod från att köra bil under cirka 16 månader.

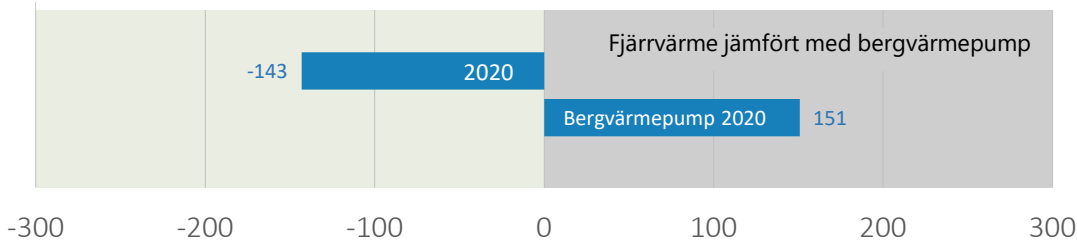
Klimatbokslut bygger på en metod specifikt framtagen för energiföretag och går ut på att studera vilka konsekvenser som verksamheten ger upphov till i samhället. I metoden tas hänsyn till att vi som bolag levererar samhällsviktiga energi-, avfall-, vatten- och avloppstjänster och att verksamhetens tjänster kan ersätta annan ur klimatsynpunkt sämre produktionsmetoder (tex. värme- och elproduktion). Det innebär sammantaget att klimatbokslutet kan redovisa en minskad klimatpåverkan.

I figuren ovan visas klimatbokslutets resultat enligt GHG-protokollets redovisningsmetod.

Scope 1 visar direkta utsläpp från den egna verksamheten, scope 2 indirekta utsläpp från köpt energi och scope 3 visar övriga indirekta utsläpp som företaget orsakar. I gruppen "Undvikna utsläpp" redovisas de utsläpp som undviks tack vare de produkter och tjänster som vi levererar.

Under året minskade klimatpåverkan från vår fjärrvärme till följd av en effektivare värmeproduktion i vårt nya kraftvärmeverk på Energi- och Miljöcenter samt en väsentligt ökad elproduktion. Under året bidrog varje lägenhet i kommunen som värmes upp med fjärrvärme till en undviken klimatpåverkan på ca 1 130 kg koldioxidekvivalenter. Detta motsvarar ungefär 14 procent av medelsvenskens totala klimatfotavtryck under ett år. Om vi dessutom tar hänsyn till att vi undvek klimatpåverkan från annan uppvärmning blir klimatvinsten med fjärrvärme ännu större. Anledningen till att fjärrvärmeleveranserna kan ge upphov till minskad klimatpåverkan är att fjärrvärmeleveransen ger upphov till sekundära nyttor såsom elproduktion från kraftvärme och avfallsbehandling genom energiåtervinning.

För mer information och för att ta del av klimatbokslutet, besök vår hemsida www.borasem.se

Fjärrvärmens klimatpåverkan jämfört med en nyinstallerad bergvärmepump, kg CO₂/MWh.

Gamla avloppsreningsverket vid Gässlösa.

Hållbar konsumtion och produktion

Borås har en lång historia som en utpräglad textil- och konfektionsstad. 1834 startades Sveriges första mekaniska bomullsväveri i Rydboholm, sydväst om Borås. Ända in på 1960-talet sysselsatte textil- och konfektionsindustrin två tredjedelar av Borås alla industriarbetare.

Viskans flöde var en avgörande faktor för Borås expansion och ekonomiska välfärd och det förorenade processvattnet från industrierna släpptes ut direkt i Viskan. Från 1908 har det varit känt att Viskans vatten är förorenat men det var först på 1970-talet stadens industrier anslöts till Borås Stads första avloppsreningsverk, Gässlösa avloppsreningsverk. Viskan är idag ett förorenat vattendrag med ett bottensediment som innehåller zink, koppar, bly, krom, dioxiner och andra föroreningar i stora mängder. Även andra mark- och vattenområden inom Borås Stad bär spår av tidigare användning och klassificeras idag som förorenade.

Borås Energi och Miljö bär på ett efterbehandlingsansvar av bland annat Viskan och området runt det numera nerlagda avloppsreningsverket Gässlösa tillsammans med Borås Stad och andra verksamhetsutövare. Efterbehandlingsansvaret innebär att den ansvarige i rimlig omfattning ska utföra eller bekosta de efterbehandlingsåtgärder som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att skada eller olägenhet uppstår för människors hälsa och miljön. Om flera verksamhetsutövare är ansvariga ska kostnaderna delas solidariskt.

Under 2020 har vi påbörjat rivning och sanering av marken runt Gässlösa avloppsreningsverk (anlades 1934). På Gässlösa har det även funnits en kommunal avfallsdeponi (anlades 1930 och sluttäcktes mellan 2003-2008) och en verksamhet för fordonsgasproduktion (anlades 1940 och lades ner i samband med flytten till Energi- och Miljöcenter på Sobacken).

På Gässlösa medverkar vi i ett åtgärdsförberedande projekt tillsammans med Borås Stad kring den gamla slamlagunen. Slamlagunen innehåller förorenat slam från det nedlagda avloppsreningsverket. I projektet utreds slammets egenskaper, möjliga spridningsvägar av föroreningarna i slammet, föroreningskoncentration i de olika spridningsvägarna samt om det är miljömässigt bäst att låta slammet ligga kvar eller om det är bättre att det schaktas bort för omhändertagande på deponi. Projektet fortgår till försommaren 2021.

Lusharpans återvinningscentral.

Förebygga uppkomst av avfall samt öka andelen återanvändning och återvinning

Det här året har vi anpassat öppettider och tillgänglighet på våra återvinningscentraler för att möta det ökade behovet i samhället. I vår app Sortera med mera får användaren information om hur olika avfall ska sorteras, var närmaste återvinningsstation finns samt öppettider på återvinningscentraler. Vi ser ett ökat intresse bland allmänheten att lämna begagnade saker för återanvändning och återvinning av avfall. Detta kommer vi att arbeta vidare med på olika sätt och under 2021 kommer vi bland annat införa ett bostadsnära insamlingssystem av avfall och förpackningsmaterial för villahushåll och fritidshus. Under de två år som det kommer att ta att införa systemet kommer

ca 20 000 hushåll att få ett insamlingssystem bestående av 10 avfallsfraktioner. Bytet kommer innebära en minskning av koldioxidutsläppen med 3 000 ton koldioxid/år.

Under 2020 påbörjades byggnation av en ny förbehandlingsanläggning för matavfall och som kommer att tas i drift sommaren 2021. Anläggningen kommer att effektivisera förbehandlingsprocessen av matavfall vilket möjliggör en mer resurseffektiv biogas- och biogödselproduktion. Den kommer dessutom medföra minskad luktspridning till omkringboende genom att luktkällorna byggs in och ventilationsanläggningen förses med kolfilter. Vi får till ett slutet kretslopp när den certifierade biogödseln från det rötade matavfallet återförs efter noggranna kontroller till lokala jordbruksmarker. Under 2020 återfördes cirka 26 000 ton biogödsel.

Ett av Borås Energi och Miljö's bisamhällen.

I dagsläget förbränns en viss del av det rötade avloppsslammet och en viss del används som sluttäckningsmaterial till den egna deponin då det är svårt att hitta en annan miljömässigt hållbar avsättning för rötresterna. I arbetet att hitta en miljömässig och resurseffektiv avsättning, där näringsämnena i rötresterna tas tillvara, är bolaget involverad i flera externa projekt med förhoppning om att i en nära framtid kunna använda det rötade avloppsslammet på ett sätt som inte riskerar återföra föroreningar i kretsloppet.

Miljöanpassade inköp

Vid offentlig upphandling ställer vi relevanta miljö- och hållbarhetskrav på de upphandlade produkterna och tjänsterna. Genom upphandling har vi som kommunalägt bolag en viktig roll i omställningen till ett fossilfritt samhälle och skapandet av en giftfri miljö genom att välja produkter utan miljö- och hälsoskadliga kemikalier. I vårt arbete använder vi oss av krav som upphandlingsmyndigheten anser är skäligena.

Ekosystem och biologisk mångfald

För att gynna vilda bin och humlor har bihotell sats upp på Energi- och Miljöcentret på Sobacken och växter och blommor som lockar till sig vilda bin och humlor har planterats.

Under flera år har Borås Energi och Miljö haft ett avtal med Boråsortens biodlarförening och haft fadderskap för tre bisamhällen i syfte att gynna den biologiska mångfalden lokalt. Bisamhällena står uppställda på huvudkontorets innergård mitt inne i Borås stadskärna och innebär att biodlarföreningen sköter om bisamhällena och levererar färdigslungad och paketerad honung tillbaka till oss. Minst 75 kg honung produceras årligen i bisamhällena och som skänks bort till anställda och kunder i olika sammanhang.

För att förhindra ytterligare spridning och för ett säkert omhändertagande av främmande invasiva växter är vi delaktiga i det projekt som Borås Stad driver rörande invasiva arter. På våra återvinningscentraler kan privatpersoner lämna in växtdelar från invasiva växter som är väl inpackade och separerade från annat avfall i mindre mängd. Jordmassor som är kontaminerade med växtdelar från invasiva växter tas i nuläget inte emot från vare sig privatpersoner eller företagskunder. Under året har vi deltagit vid olika seminarier och workshops i syfte att säkerställa en fortsatt korrekt och säker hantering. Under nästa år kommer vi att se över våra möjligheter att ta emot jordmassor som är kontaminerade med invasiva växtdelar.

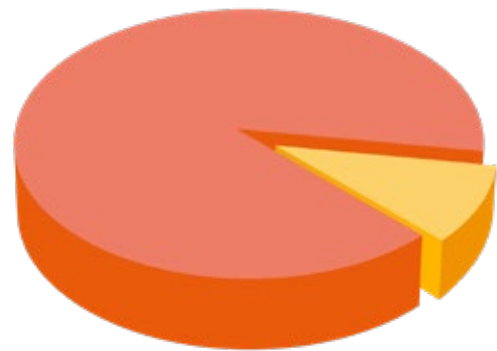
Social hållbarhet

Inom Borås Energi och Miljö arbetar vi ständigt för en öppen och positiv människosyn som tar vara på medarbetarnas fulla potential, oavsett position och ansvarsnivå. Som en samhällsviktig verksamhet som tillhandahåller energi-, avfall-, vatten- och avloppslösningar har våra medarbetare under året arbetat hårt för att säkerställa en fortsatt hög tillgänglighet på våra tjänster. Exempel från vårt sociala hållbarhetsarbete kopplat till för verksamheten relevanta globala hållbarhetsmål återfinns nedan.

Våra medarbetare är vår viktigaste resurs

I februari rullade vi ut röda entrémattor och välkomnade våra medarbetare till en medarbetardag. Medarbetardagen bjöd bland annat på en föreläsning av Annika R Malmberg i vilken hon lyfte fram styrkan i att vi alla är olika och att vi tillsammans skapar en komplett helhet. Medarbetardagen följdes upp senare under våren med en digital föreläsning av Annika där hon diskuterade covid-19 och hur man som individ kan tänka för att orka hålla i och hålla ut under hela pandemin.

För efter februari blev året annorlunda på många sätt. Vi har befunnit oss i en pandemi, en samhällsutmaning som har skördat många liv och som krävt, och som fortfarande kräver, snabba och omfattande åtgärder som påverkar oss alla både privat och i yrkeslivet.

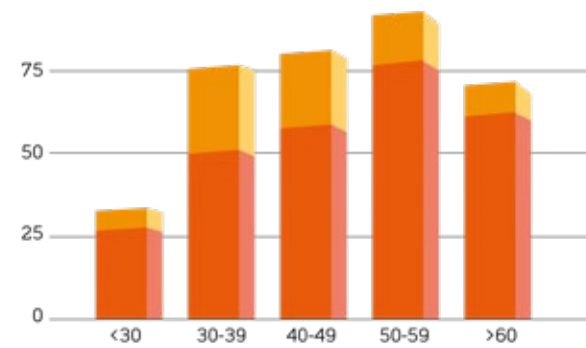

348 medelantal anställda 2020

■ Tillsvidare
■ Visstid

Andel medarbetare fördelat på anställningsform.

Många av våra medarbetare har under pandemin arbetat hemifrån, våra kontrollrum har varit stängda för obehöriga och övriga verksamheter har planerats och strukturerats om för att begränsa smittspridning. Teamsmöten har blivit vardag och alla som har haft behov av datorskärm, skrivbord, kontorsstol och ergonomiska hjälpmedel till hemarbetsplatsen har fått låna med sig det hem. Gåvor i form av kaffe och handsprit har skickats hem till våra medarbetare för att påminna våra medarbetare om att de är verksamhetens viktigaste resurs och att vi önskar att de tar hand om sig själva och varandra. För att stärka vi-känslan och informationsflödet i verksamheten har tiominuters-filmer, så kallade Miljöklipp, spelats in varannan vecka och lagts upp på intranätet. Dessa filmer har varit mycket uppskattade och något som vi kommer att fortsätta med framöver.

Åldersstruktur över medarbetare.

En öppen och positiv människosyn som tar tillvara på medarbetarnas fulla potential, oavsett position och ansvarsnivå är en förutsättning för att även i fortsättningen vara en arbetsgivare i framkant med hög trivsel, sjukfrånvaro under 3,5 procent och en hög grad av intern rekrytering av lediga tjänster inom bolaget.

Under året har vi välkomnat 24 nya medarbetare och haft en personalomsättning på 5,2 procent. Vi har under samma period haft 7 arbetsskador (8, 2019) som resulterat i 37 frånvarodagar (33, 2019).

ÅR	SJUKDAG 1	SJUKDAG 2-14	SJUKDAG 15-
2020	0,1	1,6	2,95
2019	0,1	1,5	3,46
2018	0,1	2,0	3,6

7 arbetsrelaterad psykosocial ohälsa/sjukdom med sjukfrånvaro under 2020.

4 tidig rehabiliteringsutredning under 2020.

7 fysiska arbetsskador med sjukfrånvaro (LTA) under 2020.

17 fysisk arbetsskada utan sjukfrånvaro under 2020.

Annika R Malmberg föreläste på personaldagen.

Medelåldern
för bolagets
anställda är
46,3 år.

Anders Aasa, chaufför på Borås Energi och Miljö.

Arbetsskador, tillbud och riskobservationer rapporteras i vårt avvikelssystem i Canea och där incidenterna och observationerna utreds och följs upp. Under förra året rapporterades 63 tillbud och riskobservationer (25, 2019).

God hälsa och välbefinnande

Vi arbetar för en hälsofrämjande arbetsplats med medarbetare som har god hälsa och goda hälsorelaterade beteenden. En hälsosam arbetsmiljö förutsätter medarbetarnas och chefernas engagemang, kunskap, befogenheter och resurser - vilket vi arbetar med på olika sätt.

Under året har vi fortsatt med energisamtal, ett kort samtal på femton minuter där chef och medarbetare diskuterar hur medarbetaren mår, medarbetarens arbetsbelastning och balans mellan arbete och fritid, hur arbetet går och om denne behöver hjälp med något särskilt. Under året har vi arbetat med tidiga rehabiliteringsutredningar för att fånga upp eventuella problem i ett tidigt skede. En heldags arbetsmiljöutbildning med fokus på den psykosociala arbetsmiljön har hållits för chefer och skyddsombud under hösten för att höja arbetsmiljöarbetet ytterligare.

Runt om i verksamheten finns engagerade och utbildade hälsoinspiratörer vars uppdrag är att uppmuntra och främja en hälsosam livsstil i form av kost, motion, hälsa och balans mellan arbete och fritid. Under året har bland annat hälsoinspiratörerna anordnat padelturnering, guidad cykeltur genom Borås nya gröna stråk tillsammans med Borås stadsträdgårdsmästare och stadsarkitekt, stegtävling och motionslopp för Barncancerfonden där deltagarna genomförde loppet på valfri tid och plats.

För att främja en god hälsa i samhället var Borås Energi och Miljö för elva år sedan med och grundade Kretsloppet, en löparfest där kretslopps- och miljöarbetet i Borås står i fokus. Kretsloppet i Borås ägs och arrangeras idag av Korpen Borås och Borås Energi och Miljö är huvudsponsor. Under åren har Kretsloppet utvecklats till att idag omfatta en hel vecka av olika aktiviteter inom miljöområdet med olika evenemang som engagerar privatpersoner i alla åldrar, företag, föreningar och organisationer. Kretsloppet 2019 ställdes in på grund av covid-19 pandemin men ett träningslopp kunde arrangeras där löpare i olika åldrar sprang en sträcka med målgång vid avloppsreningsverket på Sobacken.

Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Under året har vi fortsatt att arbeta mot trakasserier och kränkande särbehandling i Nolltoleransgruppen och på avdelningarnas arbetsplatsträffar.

Under hösten har samtliga chefer och skyddsombud bjudits in till en halvdagsutbildning i alkohol- och drogkunskap i arbetslivet. Utbildningen hölls av Aleforsstiftelsen och gav deltagarna en fördjupad kunskap i ämnet och redskap för att hantera och hjälpa medarbetare med riskbruk, missbruk och beroenden. Utbildningen fick på kursutvärderingen högsta betyg av deltagarna som meddelade att budskapet och informationen verkligen gått fram.

Samtliga av verksamhetens medarbetare omfattas av kollektivavtal och lönekartläggningen som har genomförts i verksamheten enligt diskrimineringslagen visar att det inte finns några osakliga löneskillnader på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Grundlön för våra arbetare är kollektivavtalad och för övriga personalkategorier tillämpas individuella löner. Samtliga medarbetare får regelbunden uppföljning av sina prestationer.

Verksamhetens skyddskommitté sammanträder fyra gånger per år och består av arbetsgivar- och arbetstagarrepresentanter. På ledarrådet, som består av verksamhetens chefer och genomförs en gång i månaden, ges aktuell verksamhetsinformation och aktuella frågor diskuteras.

Anställda erbjuds ett friskvårdsbidrag på 5 000 kr (baserat på en heltidsanställning) och under 2020 var det 213 anställda som tog del av erbjudandet.

Förmåner

Borås Energi och Miljö har ett tätt samarbete med företagshälsovården och erbjuder genom företagshälsovården bland annat hälsoundersökningar och vaccinationer.

Förutom friskvårdsbidraget erbjuds ett antal friskvårdsaktiviteter kostnadsfritt, exempelvis tennis, badminton och simning. Varje vecka är det många av våra medarbetare som nyttjar någon eller några av dessa

erbjudande. Borås Energi och Miljö uppmuntrar sina medarbetare att lämna blod på betald arbetstid och som en del i friskvårdsarbetet erbjuds alla anställda även Rikskort för att uppmuntra till att äta en näringsrik och hälsosam lunch. Anställda erbjuds även att privatleasa en miljöbil genom bolaget för att på så sätt minska den enskildas miljöpåverkan.

Hållbara städer och samhällen

För femte året i rad startade vi tillsammans med Navet Science Center i Borås upp Drömstaden, Sveriges största hållbarhetsprojekt för femteklassare. Under ett helt läsår undervisades det här året 370 elever på ett inspirerande sätt om ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet. Drömstaden avslutades digitalt med att barnen fick se en film om hållbarhet som vi spelat in med youtubern Daniel Nordgren.

”Drömstaden har varit ett speciellt spännande och faktiskt mycket ovanligt projekt, eftersom vi har tagit ett helhetsgrepp om hur man kan undervisa om hållbar utveckling under ett helt läsår”, säger Sara Bagge ansvarig pedagog på Navet Science Center.

För elever i årskurs åtta och nio har vi tagit fram ett praktikprogram där elever under en vecka får se och lära sig om olika delar av vår verksamhet. Med satsningen hoppas vi nå elever med stort intresse för miljö- och hållbarhetsfrågor och få dem att satsa på tekniska och naturvetenskapliga program när det är dags att välja inför gymnasiet. För elever i årskurs ett på Sven Erikssongymnasiet genomförde vi tillsammans med Navet Science Center i Borås i början av året en heldags föreläsning och workshop med syfte att skapa förståelse för produktutveckling ur ett kretsloppsperspektiv, hållbar utveckling och cirkulär ekonomi. För elever i årskurs tre var Borås Energi och Miljö tävlingsvärd och ordförande i juryn när årets hållbara UF-företag (ung företagsamhet) skulle koras. Vinsten gick till företaget Bio Gloves UF som tagit fram nedbrytbara engångshandskar.

I januari deltog vi på STARK, en arbetsmarknadsdag arrangerad av Högskolan i Borås. Vi fanns med och visade upp bolagets verksamhet och presenterade möjligheter till praktikplatser och examensarbeten.

Borås Rent och Snyggt

Vi arbetar tillsammans med Borås Stad, fastighetsbolag och andra lokala aktörer för att minska nedskräpning och

samtidigt öka trivsel och trygghet i samhället. Samarbetet, Borås Rent och Snyggt, har gjort att Borås Stad under de senaste fem åren blivit utsedd av stiftelsen Håll Sverige Rent till den svenska kommun som bedriver det bästa, strategiska arbetet mot nedskräpning. Det här året hamnade vi på en hedrande andra plats.

De årliga skräpmätningarna visar att nedskräpningen i Borås minskat med över 40 procent mellan åren 2012-2020. Av det skräp som slängs på marken är hela 69% fimpar. När rökförbudet på allmänna platser infördes sommaren 2019 genomförde Borås Rent och Snyggt riktade insatser för att minska dessa fimpar. Därför är det glädjande att se att nedskräpningen med fimpar har minskat med över 30 procent sedan förra året.

Som en del i att minska nedskräpningen i stadsdelen Norrby i Borås och skapa möjlighet för boende i området att hantera grovavfall drev Borås Energi och Miljö tillsammans med andra aktörer på under förra året för att en ny återvinningsplats skulle anläggas i stadsdelen. Återvinningsplatsen öppnade i juni 2020 och redan efter ett par månaders drift kan vi se att avfallsströmmarna börjar riktas om från nedskräpning till att avfallet lämnas in till återvinningsplatsen.

Plogga för ett renare Borås

Borås Energi och Miljö är Plogga-ambassadör och har under året genomfört flera ploggevent. Tillsammans med Erik Ahlström, grundare till Plogga, genomfördes ett event i samband med utdelningen av nummerlappar till Rya Åsar

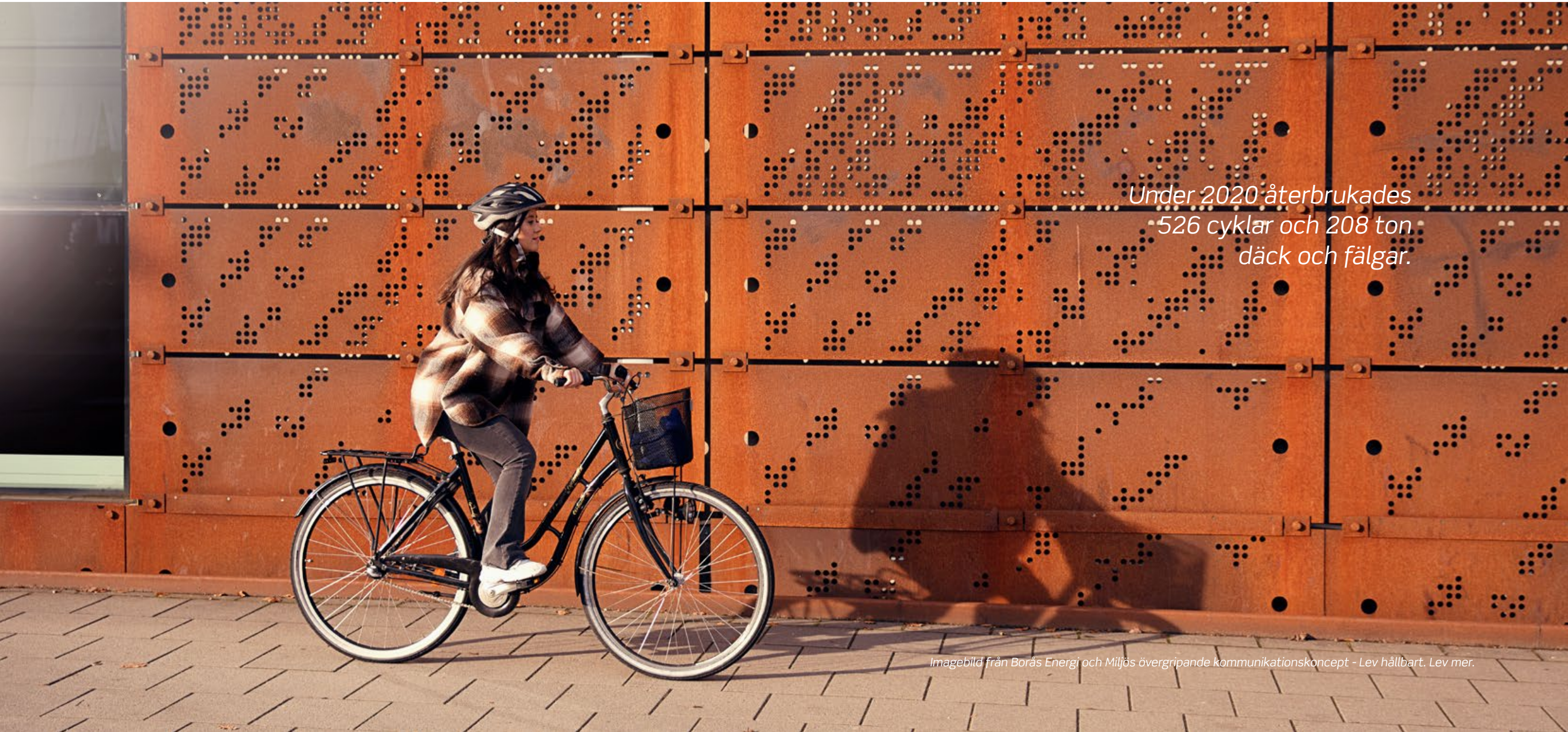
Trail. Olika avdelningar på Borås Energi och Miljö har under året också utmanat varandra vilket har resulterat i ett renare Borås!

Budskap via medier

Nationella kampanjer har under året uppmärksammas via ljussättning på Ryaverkets ackumulatortank. Ackumulator-tanken har bland annat lyst rosa och blå för att uppmärksamma cancerkampanjer och orange för att uppmärksamma psykiskt och fysiskt våld mot kvinnor. Under året har vi även i våra digitala kanaler lyft fram enskilda medarbetare med olika yrkesroller för att sprida en stolthet kring enskilda och gemensamma insatser.

Återbruk

Borås Energi och Miljö samarbetar med arbetslivsförvaltningen i Borås med Återbruk, en individanpassad arbetsträning i form av praktik eller arbetsmarknadsanställning med syfte att hitta meningsfull sysselsättning för de som står långt utanför arbetsmarknaden. För oss är Återbruk en viktig länk mellan social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

Under 2020 återbrukades
526 cyklar och 208 ton
däck och fälgar.

Miljöhjältarna och Drömstaden

Att klimat- och miljösäkra framtiden handlar inte bara om vad premiärministrar och presidenter kommer överens om. Än viktigare är vad vi var och en gör. Några som fattat det här och visar att det finns hopp om framtiden, är ett antal femteklassare i Borås som delar med sig av sina visioner om Drömstaden.

Unikt, årligt återkommande projekt

Drömstaden är ett kreativt hållbarhets- och kunskapsprojekt som Borås Energi och Miljö genomför i samarbete med Navet Science Center i Borås. Vi säger att det är Sveriges största hållbarhetsprojekt för femteklassare.

Projektet riktar sig mot femteklassare, sträcker sig över hela läsåret och ska bidra till att göra barnen till miljöhjältar. Frågor kring hållbarhet, miljö, transport, resor, avfallshantering, återvinning, och konsumtion görs till en integrerad del i undervisningen och barnens kunskaper och idéer tar sedan form i en vision om hur deras Drömstad ser ut.

2020 var femte året som Drömstaden genomfördes. Tidigare år har projektet genomförts som en tävling och avgjorts i en final där en klass och Drömstad blivit korad till vinnare. I och med pandemin ställdes alla planer på ända och för att ändå kunna genomföra projektet så gjordes hela upplägget om.

Lära av verkligheten

En del i barnens kunskapsinhämtning sker genom ett studiebesök på Borås Energi och Miljö's anläggning, Sobacken. Där får de till exempel lära sig om vad som händer med avfallet som hämtas, hur de tas om hand och sorteras, vilket skapade mängder med nyfikna frågor.

Genom att många klasser inte var fulltaliga då både lärare och elever varit sjuka, hade alla olika förutsättningar att skapa sin Drömstad under dess omständigheter. Juryarbetet kunde heller inte genomföras som vanligt då man inte kunde resa runt och titta på förslagen.

”Drömstaden handlar om hur barnen ser på framtiden. Det är deras tankar och kreativitet det handlar om.”

En annorlunda final

”Vi kände att det ändå var viktigt att genomföra en final då barnen jobbat med detta under ett helt läsår”, säger Linda Svedensten, miljökommunikatör och en av dem på Borås Energi och Miljö som arbetar med projektet.

”Vi bestämde därför att skjuta finalen framåt i tiden med förhoppning om att läget med pandemin skulle se lite bättre ut och att vi skulle kunna genomföra en final på samma sätt som tidigare år. Men när detta inte var möjligt så togs ett beslut att göra en film där alla klassers bidrag var med, vilket gör att alla blev delaktiga och ”vinnare” och kunde känna stolthet”, säger Linda Svedensten och fortsätter.

För att filmen skulle nå ut till ungdomarna engagerades David Norberg känd bland barnen bland annat för sina parodier på mellolåtar. I den 25 minuter långa filmen presenteras alla klassers bidrag genom kortfilmer tagna i klassrummet.

”Drömstaden handlar om hur barnen ser på framtiden. Det är deras tankar och kreativitet det handlar om och därför viktigt att det också är de som får berätta om sina förslag och idéer”, säger Linda Svedensten.

När det var dags för filmvisningen fick alla 371 miljöhjältar en kartong med gofika och en gåva.

Nya miljöhjältar på gång

Nu är ett nytt gäng femteklassare igång. Upplägget är mer flexibelt för att kunna anpassas efter omständigheterna och oavsett vad som händer kommer nya Drömstäder och miljöhjältar att skapas.

Linda Svedensten, miljökommunikatör på Borås Energi och Miljö.

Ekonomisk hållbarhet

Genom att erbjuda ekologiskt-, socialt och ekonomiskt hållbara produkter och tjänster skapar Borås Energi och Miljö långsiktiga relationer till kund och samhälle. Våra kunder, som finns både lokalt och regionalt, är stolta över att vara vår kund och värdesätter våra produkter och tjänster.

Vår målsättning är att erbjuda samhällsnyttiga produkter och tjänster till en rimlig kostnad. Kostnaden för vatten och värme ligger i Borås omkring det nationella snittet när jämförbara tjänster och produkter från andra producenter jämförs med varandra i Nils Holgersson-undersökningen. Prisdialogen som genomförs bidrar ytterligare till att öka transparensen och förutsägbarheten för fjärrvärmeprisets utveckling. Exempel från vårt ekonomiska hållbarhetsarbete kopplat till för verksamheten relevanta globala hållbarhetsmål återfinns nedan.

Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Borås Energi och Miljö styrs utifrån affärsmässiga grunder med finansiell målsättning för soliditet och avkastning på totalt kapital.

Finansiella mål definieras enligt ägardirektiv och är satta med hänsyn till de verksamheter inom bolaget som bedrivs enligt självkostnadsprincip. Målsättningen är att över tid generera en rimlig avkastning för att bibehålla och utveckla en stabil och långsiktig verksamhet.

För 2020 uppgick vårt resultat efter finansiella poster till 52,3 miljoner svenska kronor och med en balansomslutning på 5 211 miljoner svenska kronor. Vår soliditet uppgick till 11 procent och avkastning på totalt kapital till 2,5 procent. För ytterligare information, se årsredovisning på sida 23 och framåt.

Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

Vår verksamhet omfattar en betydande del av Borås Stads infrastruktur vilket skapar behov för löpande re- och nyinvesteringar. Reinvesteringar och förebyggande underhåll är avgörande för att bibehålla en hög tillgänglighet i ledningsnät och anläggningar, och bidrar till att upprätthålla en hög

leveranssäkerhet. Nyinvesteringar krävs löpande för att anpassa verksamheten utifrån ökad efterfrågan, ny teknik och ökade miljö- och hållbarhetskrav.

Större investeringsbeslut såsom byggnation av nya anläggningar lyfts till kommunstyrelse och kommunfullmäktige för beslut. Finansiering sker via Borås Stads internbank vilket är i enlighet med Borås Stads policy och regler för finansverksamheten.

Under 2020 har vi investerat ungefär 360 miljoner svenska kronor, där förbehandlingsanläggningen och färdigställande av Energi- och Miljöcenter varit de största investeringarna. Under 2020 har vi även fått beslut om ett nytt bostadsnära insamlingssystem av avfall och förpackningsmaterial för villahushåll och fritidshus. Det är en investering på totalt 149,5 miljoner svenska kronor fördelat över en treårsperiod och som kommer innebära en minskning av koldioxidutsläppen med 3 000 ton koldioxid/år och bidra till ökad kundnöjdhet.

Hållbar konsumtion och produktion

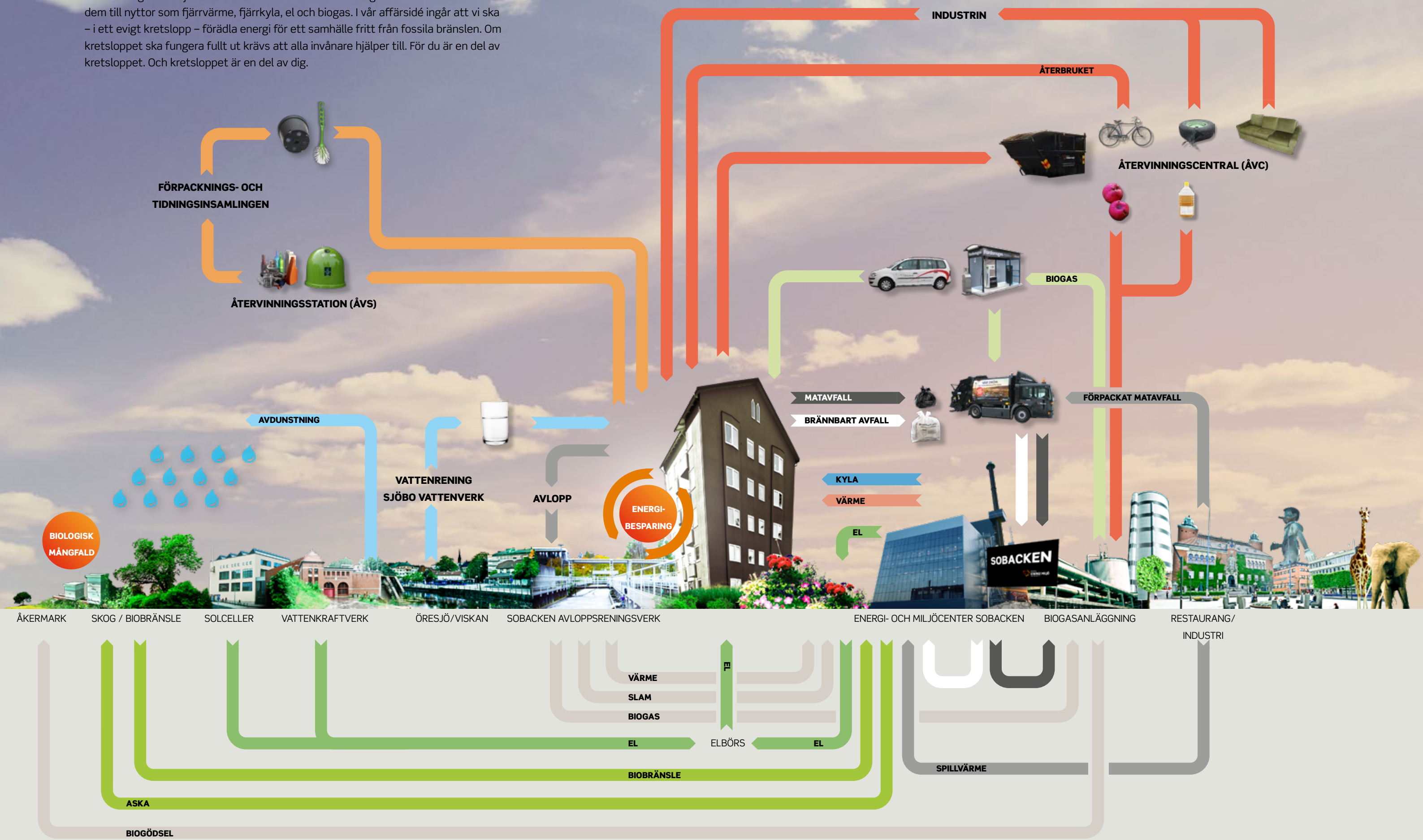
Genom att genomföra ekonomiskt hållbara upphandlingar kan vi på ett effektivt sätt använda våra ekonomiska resurser och bidra till ett väl fungerande näringsliv, en variation av leverantörer, sund konkurrens samt ekonomisk tillväxt utan att det sker på bekostnad av människor eller miljö. I våra upphandlingar ser vi inte enbart till inköpspris, utan arbetar för att ta hänsyn till andra kostnader som kan uppstå under en vara eller en tjänsts livslängd. Innan upphandling säkerställer vi att korruption och mutor inte förekommer. Vi säkerställer att aktörer tidigare agerar seriöst, följt avtal och uppställd kravspecifikation genom att följa upp referenser. I detta arbete har vi bland annat en uppförandekod för leverantörer. Under avtalstiden genomför vi periodiska leverantörsuppföljningar. Under 2020 genomförde vi fem periodiska leverantörsuppföljningar.

Samtliga nya leverantörer har granskats utifrån ekologiska, sociala och ekonomiska kriterier.

Kärl till det nya bostadsnära insamlingssystemet.

Borås Energi och Miljö's ambition är att ta tillvara alla energiflöden i Borås och omvandla dem till nyttor som fjärrvärme, fjärrkyla, el och biogas. I vår affärsidé ingår att vi ska – i ett evigt kretslopp – förädla energi för ett samhälle fritt från fossila bränslen. Om kretsloppet ska fungera fullt ut krävs att alla invånare hjälper till. För du är en del av kretsloppet. Och kretsloppet är en del av dig.

Miljödata

ENERGIPRODUKTION		2020	2019
Inkommande mängd bränsle	Avfallsbränsle till förbränning (GWh)	312	311
	Varav importerat avfallsbränsle (GWh)	39	52
	Bioolja (GWh)	0,4	9
	El, värmepanna (GWh)	0,001	2
	El, fjärr- och processkyla (GWh)	4	4
	Gasol (GWh)	0	1
	Biobränsle (GWh)	471	539
	Eldningsolja (GWh)	7	16
Restprodukter	Bioaska total (ton)	7 050	7 480
	Filteraska avfall (Langøya) (ton)	2 880	3 410
	VC-aska avfall (ton)	9 600	10 100
	Bottenaska avfall (ton)	4 920	5 300
Utsläpp till luft	CO ₂ , fossilt (ton)	45 280	44 800
	CO ₂ , icke-fossilt (ton)	259 140	281 890
	NOx (ton)	125	156
	Svavel (ton)	3	6
	Stoft (ton)	0,1	2
Levererad mängd energi	El, kraftvärme (GWh)	155	110
	El, solkraft (GWh)	0,05	0,05
	El, vattenkraft (GWh)	36	34
	Fjärrkyla (GWh)	8	8
	Fjärrvärme (GWh)	560	587
	Ånga (GWh)	5	5
	Totalt (GWh)	764	744

AVFALL OCH ÅTERVINNING		2020	2019
Energiåtervinning	Brännbart avfall inkl. trä (ton)	98 340	99 780
	Tryckimpregnerat trä* (ton)	1 415	1 128
	Invasiva växter (växtdelar) (ton)	21	0
	Park- och trädgårdsavfall (ton)	1 895	2 212
Avfall för rötning	Matavfall från hushåll (sopkärl) (ton)	8 810	9 412
	Matavfall från annan verksamhet (ton)	20 498	20 132
	Avloppsslam för rötning (ton)	5 135 TS	5 449 TS
	Annat avfall för rötning (ton)	136 TS	131 TS
Materialåtervinning	Elavfall* (ton)	739 (2019)	782 (2018)
	Farligt avfall* (ton)	533	508
	Förpackningsmaterial med producentansvar (ton)	367	412
	Gips (ton)	1 037	806
	Kyl och frys* (ton)	235 (2019)	227 (2018)
	Ljuskällor och lysrör* (ton)	28 (2019)	26 (2018)
	Metallskrot (ton)	2 367	2 085
	Vitvaror (ton)	330 (2019)	309 (2018)
Konstruktion	Wellpapp (ton)	609	674
	Fyllnadsmassor, ej FA (ton)	3 832	3 802
Kompostering	Gräs och löv (ton)	2 034	2 044
	Gödsel (ton)	2 639	2 742
Deponering	Asbest* till deponi (ton)	696	422
	Annat avfall till deponi (ton)	108 864	108 046

*=Farligt avfall

DRICKSVATTEN PRODUKTION		2020	2019
Inkommande mängd	Råvatten (m³)	8 521 931	8 458 291
Tillsatt mängd	Kemikalier (ton)	1 054	1 082
Avskild restprodukt	Slam (m³)	76 488	76 279
	Filterspolvatten (m³)	300 000	300 000
Producerad mängd dricksvatten	Totalt (m³)	7 810 317	7 692 464
Ledningsförluster	Totalt (m³)	1 064 421	1 001 364
Anslutningsgrad	Totalt (%)	6 745 896	6 691 100
Levererad mängd dricksvatten	Totalt (m³)	88,5	88,7

AVLOPPSRENINGSVÄRK		2020	2019
Inkommande mängd	Spillvatten (m³)	6 830 000	6 760 000
	Septik (m³)	23 052	23 742
	Tillskottsvatten (m³)	10 330 000	8 710 000
	BOD (ton)	2 058	2 250
	Kväve (ton)	414	428
	Fosfor (ton)	56	57
	Kemikalier (ton)	1 092	999
Avskild mängd	Rens (ton)	236	175
	Sand (ton)	27	39
	BOD (ton)	2 013	2 206
	Kväve (ton)	301	317
	Fosfor (ton)	54	55
Utgående mängd till recipient	Renat vatten (m³)	17 160 000	15 470 000
	BOD (ton)	44	44
	Kväve (ton)	301	317
	Fosfor (ton)	54	55
Utgående mängd	Rötrest, förbränning (ton)	3 971	6 953
	Rötrest, sluttäckning deponi (ton)	6 356	4 139
	Rötrest, annan anläggningsjord (ton)	0	380
	Rågas, avloppsreningsverket (Nm³)	1 741 413	1 837 504

BIOGAS- OCH BIOGÖDSELPRODUKTION		2020	2019
Inkommande mängd bränsle	Rågas, rötning matavfall (GWh)	18,0	15,9
	Rågas, avloppsreningsverket (GWh)	11,8	11,5
Utsläpp till luft	Metangas från rötgasanläggningar och uppgradering (ton)	1,1*	21
	Fackling (GWh)	16,3	15,1
Producerad mängd	Biogas, rågas (GWh)	29,8	27,4
	Fordonsgas, från uppgraderingsanläggning (GWh)	5,0	2,6
	Biogödsel (ton)	26 052	30 277

*Under 2020 har investeringar genomförts för att minska metangasutsläpp från rötgas- och uppgraderingsanläggningen

GRI-index och ytterligare upplysningar

Generella standardupplysningar.

GRI	BESKRIVNING	SIDHÄNVISNING	KOMMENTAR
ORGANISATIONSPROFIL			
102-1	Organisationens namn	24	
102-2	Viktigaste aktiviteterna, varumärkena, produkterna och tjänster	2	
102-3	Lokalisering av organisationens huvudkontor	23	
102-4	Lokalisering av organisationens verksamhet	24	
102-5	Ägarstruktur och organisationsform	24	
102-6	Marknader som organisationen är verksam på	24	
102-7	Den redovisade organisationens storlek	24	
102-8	Antal anställda per anställningsform, hel- och deltid	14-16, 24	
102-9	Organisationens leverantörskedja	5,6,18	
102-10	Väsentliga förändringar av organisationens struktur, storlek och ägande		Inga väsentliga förändringar
102-11	Tillämpning av försiktighetsprincipen	2,5,11-13	
102-12	Externa principer eller andra initiativ som organisationen stödjer	5, 18	
102-13	Medlemskap i organisationer	5	
STRATEGI			
102-14	Uttalande från VD	3	
102-15	Påverkan, risker och möjligheter	6	
102-16	Etik och integritet	5, 12, 18	
STYRNING			
102-18	Redogörelse för organisationens bolagsstyrning	5	
102-24	Tillsättning av styrelse	5	
INTRESSENTER			
102-40	Intressentgrupper som organisationen har kontakt med	6	
102-41	Andel av personalstyrkan som omfattas av kollektivavtal	15	
102-42	Princip för identifiering och urval av intressenter	5, 6	
102-43	Tillvägagångssätt vid kommunikation med intressenter.	6	
102-44	Viktiga frågor som lyfts via kommunikation med intressenter	6	
REDOVISNINGSPROFIL			
102-45	Koncernbolag som omfattas av redovisningen	2	
102-46	Process för definition av innehållet och avgränsningar	5, 6	
102-47	Väsentliga områden som har identifierats	5, 11-13	
102-48	Förändring av tidigare redovisad information		Inga väsentliga förändringar
102-49	Väsentliga förändringar av redovisningens avgränsningar och omfattning		Inga väsentliga förändringar
102-50	Redovisningsperiod	2	
102-51	Datum för publicering av den senaste redovisningen	2	
102-52	Redovisningscykel	2	
102-53	Kontaktperson	2	

102-54	Redovisning i enlighet med GRI:s riktlinjer	2	
102-55	GRI index	21	
102-56	Extern bestyrkande	2	
HÅLLBARHETSSTYRNING			
103-1	Avgränsningar inom organisationen för väsentliga områden	2, 5, 11-13	
103-2	Metod för styrning och dess olika delar	5	
103-3	Utvärdering av styrningen	5	
INVESTERINGAR I INFRASTRUKTUR			
203-1	Investeringar i infrastrukturen	18	
203-2	Indirekt ekonomisk påverkan	2, 5	
ANTIKORRUPTION			
205-1	Hållbarhetsstyrning	5, 18	
205-3	Korrupsionsincidenter och vidtagna åtgärder		Inga incidenter
MATERIALANVÄNDNING			
301-1	Materialanvändning.	20	
ENERGI			
302-1	Energianvändning inom organisationen	12	
VATTEN			
303-5	Total vattenanvändning	11	
304-2	Väsentlig påverkan på den biologiska mångfalden i skyddade områden	12-13	
UTSLÄPP			
305-1	Direkta utsläpp av växthusgaser (scope 1)	12	
305-2	Indirekta utsläpp av växthusgaser (scope 2)	12	
305-3	Övriga indirekta utsläpp av växthusgaser (scope 3)	12	
AVFALL			
305-5	Minskning av utsläpp av växthusgaser	12	
305-7	Kväveoxider (NOx), svaveloxider (SOx), och andra signifikanta utsläpp till luft	11, 20	
306-1	Totala utsläppen till vatten (typ och recipient)	20	
306-2	Total avfallsvikt (typ och hanteringsmetod)	20	
REGELUPPFYLLNAD			
307-1	Betydande böter och sanktioner till följd av brott mot miljölagar och bestämmelser		Två fall, totalt 625 000 kr.
UTVÄRDERING AV LEVERANTÖRER AVSEENDE MILJÖ			
308-1	Andel nya leverantörer som har granskats utifrån miljökriterier	18	
ANSTÄLLNINGSFÖRHÅLLANDEN			
401-1	Antal och andel nyanställda, samt personalsättning	14	
HÄLSA OCH SÄKERHET			
403-1	Arbetsmiljöledningssystem och omfattning	5	
403-2	System för tillbudsrapportering	15	

403-3	Företagshälsövård	15
403-4	Fackliga samverkan relaterat till hälsa och säkerhet	15
403-5	Utbildning hälsa och säkerhet	15
403-6	Friskvård	15
403-7	Förebyggande arbete	14-15
403-8	Anställda som omfattas av arbetsmiljöledningssystem	5
403-9	Olyckor och allvarliga tillbud	14-15
403-10	Arbetsrelaterad ohälsa	14-15
UTBILDNING		
404-3	Andel anställda som får regelbunden uppföljning av sina prestationer	15
MÅNGFALD OCH JÄMSTÄLLDHET		
405-1	Sammansättning av styrelse/ledning samt anställda	Fördelning kvinnor/män i: -ledningsgrupp (3/10) -styrelse (6/22)
405-2	Förhållandet för grundlöner och ersättningar mellan kvinnor och män	15
ICKE DISKRIMINERING		
406-1	Fall av diskriminering samt vidtagna åtgärder, antal	Två fall av kränkande särbehandling, tillämpliga åtgärder vidtagna.
LOKALA SAMHÄLLEN		
413-1	Bolagets påverkan på samhällen där verksamheten bedrivs	5
LEVERANTÖRER		
414-1	Andel nya leverantörer som har granskats utifrån sociala kriterier	18
INCIDENTER SOM RÖR ÖVERTRÄDELSER I MARKNADSKOMMUNIKATION		
417-3	Incidenter som rör överträdelser i marknadskommunikation	Inga incidenter

Borås Energi och Miljö omfattas av kravet på lagstadgad hållbarhetsrapportering i enlighet med krav i årsredovisningslagen. Hållbarhetsredovisningen omfattar rapporteringskrav som miljö, socialt ansvar, personal, mänskliga rättigheter och antikorrup­tion och finns beskrivna på följande sidor:

INDEX ÅR HÅLLBARHETSRAPPORT	UPPLYSNING	SIDHÄNVISNING
MILJÖ	Policy	11-13
	Risker	6, 11-13
	Mål och resultat	11-13, 20
SOCIALA FÖRHÅLLANDEN OCH PERSONAL	Policy	2, 14-17
	Risker	6
	Mål och resultat	14-17
RESPEKT FÖR MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER	Policy	2, 14-17
	Risker	6
	Mål och resultat	14-17
MOTVERKANDE AV KORRUPTION	Policy	5, 6
	Risker	6
	Mål och resultat	18

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till bolagsstämman i Borås Energi och Miljö AB org.nr 556527-5590.

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2020 på sidorna 1–22, och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FAR:s rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Uttalande

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Göteborg, datum enligt digital signering.
Ernst & Young AB

Hans Gavin
Auktoriserad revisor

Årsredovisning

för räkenskapsåret 2020-01-01 - 2020-12-31.

Styrelsen och verkställande direktören för Borås Energi och Miljö AB avger härmed följande årsredovisning.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Förvaltningsberättelse	24
Resultaträkning	26
Balansräkning	27
Rapport över förändringar i eget kapital	28
Kassaflödesanalys	28
Tilläggsupplysningar	
Redovisningsprinciper m.m.	29
Noter	31

Styrelsens säte: Borås kommun.
Företagets redovisningsvaluta: Svenska kronor (SEK).
Alla belopp redovisas, om inte annat anges, i tusentals kronor (tkr).

Förvaltningsberättelse

Information om verksamheten

Styrelsen och verkställande direktören för BORÅS ENERGI OCH MILJÖ AB, organisationsnummer 556527-5590, får härmed avlämna årsredovisning för räkenskapsåret 2020.

Bolaget ägs av Borås Stadshus AB, organisationsnummer 556547-5646, vilket i sin tur är helägt av Borås Stad. Bolaget är en organisatorisk enhet i kommunens verksamhet och underordnat Kommunfullmäktige i Borås. Företrädare för bolaget och dess styrelse genomför löpande planerings- och uppföljningssamtal med ägaren om verksamhetsfrågor och ekonomi.

Borås Energi och Miljö AB verkar för att Borås Stad kan erbjuda kundanpassade lösningar med god tillgänglighet inom energi-, avfalls-, VA- och miljöområdet. Synsättet inom bolaget har sedan många år gått från att utveckla produkter till att vara mer involverade i samhällsbyggnaden genom hållbara systemlösningar som skapar förutsättningar för att staden kan expandera. Bolaget skall dessutom vara ett av Borås Stads verktyg för att Borås skall bli en fossilbränslefri kretsloppsstad och kunna uppnå Vision 2025.

Bolaget skall med de olika verksamheterna, åstadkomma synergieffekter till gagn för den som utnyttjar bolagets tjänster. Bolaget söker alltid utvecklingsmöjligheter för verksamheten i samråd med forskningsvärlden, men även med den akademiska världen och näringslivet.

Det är styrelsens uppfattning att verksamheten under året och efter årets utgång har bedrivits i enlighet med det i bolagsordningen angivna kommunala syftet och de kommunala principer som bolaget har och verkar inom.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret och efter räkenskapsårets utgång

Fram till den 1 april var Ewa Bideberg tf. VD för bolaget därefter tillträdde Anders Lindholm som ordinarie VD. Efter drygt 6 månader avslutades Anders Lindholms anställning och från den 5 oktober fick Anders Glemfelt uppdraget som tf. VD. Magnus Kårestedt anställdes under hösten till ny VD och kommer tillträda i januari 2021.

Hela EMC-projektet hade per den 31/12 2020 en upparbetad investering på 3 532 mnkr av en totalbudget på 3 667 mnkr. Vid investeringsbeslutet av EMC, beslutades att finansieringen av reinvesteringarna i nytt avloppsreningsverk och nytt kraftvärmeverk skulle gå igenom Borås Stads internbank. Projektet skulle lånefinansieras till 100%. Totalt har bolaget lånat 2 500 mnkr för detta specifika projekt. Resterande investeringskostnad tas genom checkräkningskrediten.

I slutförhandling med entreprenörer i projekt EMC har bolaget bl.a. krav på en entreprenör att isolering i kraftvärmeverket ska bytas ut. Tvisten är ännu olöst.

Bolagets styrelse, Kommunstyrelse och Kommunfullmäktige har under året beslutat om att införa bostadsnära insamling av hushållsavfall för villa- och fritidshus. Beroende på att förutsättningarna för finansieringen förändrades under året var bolaget tvungna att ta om besluten i styrelsen, Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige. I december fattade Kommunfullmäktige det slutliga beslutet om att bolaget kunde fullfölja projektet. Projektet kommer ta ca 2,5–3 år att införa och första området kommer få det nya insamlingssystemet under första halvåret 2021.

Under december 2019 valde vår ordförande i styrelsen Kent Hedberg att ta en timeout från sitt styrelseuppdrag och Ulrik Nilsson förste vice ordförande gick in som ersättare. Vid ordinarie bolagsstämma i april valdes en ny styrelse och Hanne Jensen utsågs till ny styrelseordförande. Hanne Jensen valde dock under hösten att avsäga sig uppdraget och ägaren utsåg då Roland Andersson till ny ordförande från och med 15 oktober.

Organisation och personal

Medelantalet tillsvidareanställda uppgick under året till 322 (314) personer. Övriga uppgifter om anställda och personalkostnader framgår av not 4.

Omsättning och resultat

Bolagets nettoomsättning uppgick under året till 1 047 (1 038) mnkr. Bolaget har haft något lägre försäljning av fjärrvärme i jämförelse med föregående år. Intäkter för mottaget avfall har ökat i jämförelse med föregående år. Totala elintäkter i bolaget har varit högre än föregående år

trots låga elpriser. Detta beror främst på elproduktionen på det nya kraftvärmeverkets turbin samt försäljning av elcertifikat och utsläppsrätter. Intäkter för VA har ökat beroende på årets taxeökning samt att intäkterna för anslutningsavgifter varit högre än föregående år. Posten för övrig energiverksamhet, där Vattenkraften ingår, visar på lägre intäkter på grund av lägre elpriser trots högre volym, även posten energitjänster har varit lägre under året.

Resultatet efter finansiella poster uppgick till 52,3 (25,8) mnkr. Resultatet för Fjärrvärmens uppgick till 47,2 (49,7) mnkr, för övrig energiverksamhet till 7,4 (7,7) mnkr, för Biogas till -18,0 (-19,7) mnkr, för VA-verksamheten till 11,9 (-16,1) mnkr och för övrig avfallshantering till 9,2 (14,2) mnkr, övrigt och gemensamt -5,4 (-10,0) mnkr.

VA-verksamhetens resultat avsattes tom 2017 till en fond för framtida reinvestering. Bakgrunden till avsättningen är kravet i 30§ lagen om allmänna vattentjänster där VA-verksamhet måste bedrivas till självkostnadspris. Medel får avsättas till fond för framtida nyinvesteringar. Borås Stad (KF) har fattat ett beslut om investering i nytt avloppsreningsverk och därför har en investeringsfond upprättats. I och med att det nya avloppsreningsverket togs i drift under våren 2018 så har VA-fonden börjat att lösas upp from juli månad 2018.

Posten pågående investeringar har ökat mot föregående år. Totala pågående investeringar per bokslutet var 134,1 mnkr mot 75,3 mnkr föregående år. Detta beror främst på pågående investeringar av förbehandlingsanläggning biogas, nya insamlingssystemet samt nya omvandlingsområden.

Marknad

”Fjärrvärmeleveransen under 2020 blev totalt 560,1 GWh (587,4) . En minskning från föregående år samt lägre än budget. Vi har under året haft varmare temperaturer än budget. 2020 blev ett av de varmaste åren sedan mätning av årstemperatur har gjorts.

Bolagets försäljning av fordonsgas har under 2020 varit något lägre än 2019. Den totala volymen till försäljning uppgick till 927 kNm³ (975 kNm³).

Bolaget har en ambition att satsa på olika former av

kommunikationsinsatser till stadens invånare. Målet med kommunikationen är att motivera och engagera invånarna än mer i stadens miljöarbete. 2020 blev inte så som planerat med tanke på att vi inte har kunnat träffa invånarna fysiskt. Innan restriktionerna infördes hann bolaget med att arrangera öppet hus på Energi- och Miljöcenter på Sobacken, delta i arbetsmarknadsmässa arrangerat av Högskolan i Borås och genomföra studiebesök i våra anläggningar.

Under resterande del av året har kundmöten och övrig extern kommunikation skett i digital form. I slutet av året lanserade bolaget en ny app, Sortera med mera, som hjälper kunderna att sortera rätt och hålla reda på öppettider till stadens återvinningscentraler och få notiser om när bolaget kommer och tömmer sopkärl mm.

Bolaget försöker hela tiden utveckla kommunikationsvägarna till invånarna i Borås, bland annat genom att aktivt arbeta med hemsidan, sociala medier och genom fysiska och digitala möten med boråsarna. Detta för att få delaktighet i miljöarbetet som syftar till en fossilbränslefri och hållbar kretsloppsstad.

Förväntad framtida utveckling samt risker och osäkerhetsfaktorer

Bolaget kommer under 2021 vidareutveckla verksamheten för att nå mål och vision. Bolaget kommer att verka för att bidra med så mycket som möjligt för att staden skall nå Borås Stads ”Vision 2025”. Vår kunskap och erfarenhet kommer att användas för att möta nya utmaningar och omsätta dessa till nya idéer under året.

För året kommer fokus att vara:

- Framtida dricksvattenförsörjning, projekt med nytt vattenverk.
- Sortera mera hemma, bostadsnära insamlingssystem.
- Att fortsätta att skapa synergier inom bolagets organisation.
- Framtagning av strategi för fjärrvärmens utveckling.
- Gasol- och stödoeljärbörbränning till fjärrvärmeproduktionen ska konverteras till förnybara bränslen.

- Fortsätta och slutföra arbetet med att finna en extern samarbetspartner om att sälja bolagets producerade rågas.
- Ta fram underlag för en solcellspark

Bolagets affärsplaner beskriver utveckling och inriktning av verksamheten för de kommande fem åren.

Risker i bolagets verksamhet sammanhänger främst med priser på bränslen och el samt volymrisker till följd av vädervariationer. Även politiska beslut avseende skatter och miljöavgifter kan väsentligt påverka bolagets ekonomiska utveckling. Avfalls- och biobränslen prissäkras i så långsiktiga avtal som möjligt, men erfarenhetsmässigt påverkar konjunkturläget både pris och tillgång för såväl avfall som för biobränsle. Därav vill leverantörerna vanligtvis inte avtala mer än ett år i taget.

Internkontroll

”Uppföljning av internkontrollplan 2020 har skett löpande för Ekonomi, Inköp, It, HR, Avfall/Återvinning. Under året har arbete löpande gjorts med att implementera Internkontrollarbetet på BEM för att ha internkontroll på plats fullt ut för hela bolaget inför 2021. Vi har arbete med att tydliggöra kopplingen mellan riskhantering och verksamhetens mål och processer.

Processen för framtagande av den företagsövergripande riskanalysen 2021 har inletts med en inledande riskworkshop med bolagets ledningsgrupp. Därefter har kompletterande riskgenomgångar genomförts med bolagets samtliga affärsområden och stödjande funktioner. Utifrån det samlade resultatet har företagsledningen genomfört en samlad analys och kalibrering av de risker som identifierats och värderats av bolagets olika delar. Riskanalys för Borås Energi och Miljö är i och med detta väl förankrad i bolagets olika delar och de mest betydande riskerna fördelas in i internkontrollplanen i Stratsys enligt rutin.”

Miljöpåverkan

”Borås Energi och Miljö bedriver anmälnings- och tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken.

För Sobackens avfallsanläggning avser tillståndet att ta emot, sortera, behandla, lagra och bortskaffa avfall samt att driva anläggningar för mottagning, sortering, avvattning, behandling, biologisk behandling, bränsleberedning, mellanlagring och deponering.

För energiverksamheten avser tillstånden anläggningar för produktion av värme, kyla och el. Anläggningarna består av kraftvärmeverk och hetvattencentraler där bränslet utgörs av biobränsle, avfall, gasol, bioolja och olja. Inom ramen för energiverksamheten finns även kylanläggningar, en elpanna samt en värmepumpsanläggning. Värmepumpen utnyttjar spillvärme från bolagets reningsverk. Det fossila inslaget i bränslemixen för fjärrvärme och fjärrkyla är ca 1 % för 2020.

Rening av avloppsvatten sker vid åtta avloppsreningsverk varav Sobacken är det största. Produktion av dricksvatten sker enligt livsmedelsverkets regler.”

Borås Energi och Miljö äger och driver fyra vattenkraftverk, där produktionen är styrd av vattendomar. Vid reglering av vattennivåer tas stor hänsyn till närboende och djurlivet. Bolaget arbetar med miljö-, arbetsmiljö- och kvalitetsmål för att på så vis höja anläggningarnas miljöprestanda och effektivitet. Målen är kopplade till företagets handlingsplaner, som bidrar till ett bra driv i förbättringsarbetet.

Bolaget upprättar årligen ett klimatbokslut som visar hur vi genom våra tjänster påverkat klimatet.

Hållbarhetsredovisning

Hållbarhetsredovisning går att läsa om på sidorna 1 - 22 i Hållbarhetsredovisningen 2020 för Borås Energi och Miljö.

Kärl till det nya bostadsnära insamlingssystemet.

Flerårsöversikt*

Flerårsöversikt*	2020	2019	2018	2017	2016
Nettoomsättning (tkr)	1 046 914	1 038 189	966 837	937 067	918 547
Balansomslutning (tkr)	5 211 493	5 081 461	4 639 131	3 554 154	2 655 028
Resultat efter finansiella poster (tkr)	52 335	25 785	62 570	-298 077	59 725
Årets resultat (tkr)	-141	1 027	-6 525	-351 249	12
Investeringar	360 248	635 659	1 240 356	1 324 465	125 644
Resultatmarginal (%)	12,7%	9,5%	9,1%	-30,1%	8,5%
Avkastning på totalt kapital (%)	2,5%	1,9%	1,9%	-7,9%	3,0%
Avkastning på eget kapital (%)	9,5%	5,0%	12,6%	-65,5%	22,0%
Soliditet (%)	10,6%	10,2%	10,7%	12,8%	10,2%
Antal tillsvidareanställda	322	314	315	311	225

* se not 22 för nyckeltalsdefinitioner.

Förslag till resultatdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående medel

Balanserat resultat	93 612 345 kr
Årets resultat	-140 846 kr
	93 471 499 kr
disponeras så att	
i ny räkning överföres	93 471 499 kr
	93 471 499 kr

Beträffande företagets resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar, rapporter över förändringar i eget kapital, kassaflödesanalyser samt noter. Alla belopp uttrycks i tusentals svenska kronor där ej annat anges.

Resultaträkning

	Not	2020-01-01 - 2020-12-31	2019-01-01 - 2019-12-31
Nettoomsättning	1	1 046 914	1 038 189
Aktiverat arbete för egen räkning		22 942	23 661
Övriga rörelseintäkter		8 814	1 903
		1 078 671	1 063 753
Rörelsens kostnader			
Råvaror och förnödenheter		-159 990	-186 643
Övriga externa kostnader	2,3	-342 404	-392 526
Personalkostnader	4	-218 576	-206 508
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	9,10,11,12	-225 385	-177 087
Övriga rörelsekostnader		0	-2 771
		-946 355	-965 535
Rörelseresultat		132 315	98 218
Resultat från finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	5	220	680
Räntekostnader och liknande resultatposter	6	-80 201	-73 112
		-79 981	-72 432
Resultat efter finansiella poster		52 335	25 785
Bokslutsdispositioner	7	-52 475	-26 043
Resultat före skatt		-141	-257
Skatt på årets resultat	8	-0	1 284
Årets resultat		-141	1 027

Balansräkning

	Not	2020-12-31	2019-12-31
TILLGÅNGAR			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Immateriella anläggningstillgångar	9	3 069	4 142
		3 069	4 142
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark	10	973 407	510 847
Maskiner och andra tekniska anläggningar	11	3 549 473	4 054 318
Inventarier, verktyg och installationer	12	176 473	37 866
Pågående nyanläggningar	13	134 059	75 267
		4 833 412	4 678 299
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Uppskjuten skattefordran	14	94 018	94 018
		94 018	94 018
Summa anläggningstillgångar		4 930 499	4 776 459
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager m.m.</i>			
Lager av elcertifikat och ursprungsgarantier		0	0
Råvaror och förnödenheter		49 882	33 286
		49 882	33 286
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		152 952	156 927
Koncerninterna fordringar		47 901	64 461
Skattefordringar		3 255	3 255
Övriga fordringar		8 899	21 282
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	15	17 009	22 967
		230 016	268 892
<i>Kassa och bank</i>			
		1 096	2 824
Summa omsättningstillgångar		280 994	305 002
SUMMA TILLGÅNGAR		5 211 493	5 081 461

	Not	2020-12-31	2019-12-31
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital		10 000	10 000
Reservfond		40 000	40 000
		50 000	50 000
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserat resultat		93 612	92 586
Aktieägartillskott		0	0
Årets resultat		-141	1 027
		93 471	93 612
Summa eget kapital		143 471	143 612
Obeskattade reserver	16	521 500	477 682
Avsättningar			
Övriga avsättningar	17	212 871	220 508
		212 871	220 508
Långfristiga skulder			
Reverslån Borås Stad	18	2 550 000	2 650 000
Checkräkningskredit Borås Stad	19	1 308 632	1 141 021
Förutbetalda anslutningsavgifter		152 705	128 642
		4 011 336	3 919 663
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		84 151	98 951
Koncerninterna skulder		175 084	151 182
Skatteskuld		0	0
Övriga skulder		14 920	14 252
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	20	48 160	55 612
		322 314	319 997
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		5 211 493	5 081 461

Rapport över förändringar i eget kapital

	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital		Summa eget kapital
	Aktiekapital	Reservfond	Balanserad vinst/förlust	Årets resultat	
Ingående balans 2019-01-01	10 000	40 000	99 111	-6 525	142 586
Disposition av föregående års resultat	0	0	-6 525	6 525	0
Årets resultat	0	0	0	1 027	1 027
Utgående balans 2019-12-31	10 000	40 000	92 586	1 027	143 613
Ingående balans 2020-01-01	10 000	40 000	92 586	1 027	143 613
Disposition av föregående års resultat	0	0	1 027	-1 027	0
Årets resultat	0	0	0	-141	-141
Utgående balans 2020-12-31	10 000	40 000	93 612	-141	143 472
Antal aktier 100 st					
Kvotvärde 100 kronor					

Kassaflödesanalys

	2020-01-01 - 2020-12-31	2019-01-01 - 2019-12-31
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	132 315	98 218
Avskrivningar och nedskrivningar	225 385	177 087
Avsättning deponi	960	0
	358 661	275 304
Erhållen ränta	220	680
Erlagd ränta	-80 201	-73 112
Betald inkomstskatt	-218	-419
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	278 462	202 453
Förändringar i rörelsekapital		
Förändring av varulager	-16 596	9 281
Förändring av rörelsefordringar	39 094	5 419
Förändring av rörelseskulder	-14 937	-182 313
Förändring förutbetalda anslutningsavgifter	24 063	18 320
Kassaflöde från den löpande verksamheten	310 087	53 161
Investeringsverksamheten		
Förvärv av immateriella och materiella anläggningstillgångar	-18 346	-564 291
Investeringar i materiella anläggningstillgångar, pågående	-361 080	-71 368
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-379 425	-635 659
Finansieringsverksamheten		
Lämnade koncernbidrag	0	-1 680
Upptagna lån	0	250 000
Amortering	-100 000	-50 000
Förändring av checkräkningskredit	167 610	384 796
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	67 610	583 116
Årets kassaflöde	-1 728	617
Likvida medel vid årets början	2 824	2 206
Likvida medel vid årets slut	1 096	2 824

Tilläggsupplysningar

Redovisningsprinciper m.m.

Allmänna redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Bedömningar och uppskattningar

Följande av styrelsens bedömningar har en betydande effekt på redovisade belopp i årsredovisningen:

Bolaget har årligen gjort en avsättning till investeringsfond för upprättande av nytt avloppsreningsverk. Medel kan avsättas till fond enligt vattentjänslagen,30§ lagen om allmänna vattentjänster, under en 5-årsperiod. Denna fond har nu börjat att lösas upp då det nya avloppsreningsverket har tagits i drift. Ingen ny avsättning har gjorts efter 2020.

Bolaget brukar avsätta även årliga medel för sluttäckning av deponi. Under en deponicells ekonomiska livslängd av-sätts årligen del av resultatet för denna deponicell, i syfte att användas det år denna sluttäcks. Avsättning har gjorts under 2020 med 960 tkr.

Under 2017 beslutades att skriva ner anläggningstillgångar tillhörande fjärrvärmen på affärsområde Energi till en summa på 450 mnkr. Affärsområdet hade en förändrad marknadssituation vilken bidrog till ett negativt prognosti-serat framtida resultat. Under 2020 har en förnyad ned-skrivningsprövning gjorts. Inga ytterligare nedskrivningsbe-hov har identifierats men ej heller några faktorer som talar för en återföring av tidigare gjorda nedskrivningar.

Koncerntillhörighet

Borås Energi och Miljö AB, org nr 556527-5590, är ett helägt dotterbolag till Borås Stadshus AB, org nr 556547-5646, med säte i Borås Kommun. Moderbolaget ägs helt av Borås Stad.

Av årets totala kostnader för inköp respektive totala intäk-ter avser värdemässigt 13 366 tkr av inköpen och 10 232 tkr av intäkterna andra företag inom den koncern där Borås Stadshus AB är moderbolag.

Koncernredovisning

Företaget är ett moderföretag men upprättar ingen koncernredovisning med hänvisning till undantagsregeln i årsredovisningslagen 7 kap. 2 §.

Intäktsredovisning

Inkomsten redovisas till verkligt värde av vad företaget fått eller kommer att få. Det innebär att företaget redovisar inkomsten till nominellt värde (fakturabelopp) om företaget får ersättning i likvida medel direkt vid leveransen. Avdrag görs för lämnade rabatter.

Ersättning i form av ränta eller utdelning redovisas som intäkt när det är sannolikt att företaget kommer att få de ekonomiska fördelar som är förknippade med transaktionen och när inkomsten kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Ränta redovisas som intäkt enligt den s.k. effektivränteme-toden.

Tjänste- och entreprenaduppdrag

Tjänsteuppdrag/Entreprenaduppdrag på löpande räkning intäktsredovisas i takt med att arbetet utförs. Upparbetad, ej fakturerad intäkt tas i balansräkningen upp till det belopp som beräknas bli fakturerat och redovisas i posten ”Uppar-betad men ej fakturerad intäkt”.

Borås Energi och Miljö har intäktsfört offentliga bidrag till en summa av 584 tkr.

Finansiella instrument

Finansiella instrument redovisas till upplupet anskaff-ningssvärde. Se vidare beskrivning för respektive grupp av finansiella instrument.

Redovisning av leasingavtal

Företaget redovisar samtliga leasingavtal, såväl finansiella (hade inga innevarande år) som operationella leasingavtal. Operationella leasingavtal redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden.

Se vidare not 3.

Ersättning till anställda efter avslutad anställning

I företaget finns endast avgiftsbestämda pensionsplaner. Som avgiftsbestämda planer klassificeras planer där fast-ställda avgifter betalas och det inte finns förpliktelser att betala något ytterligare, utöver dessa avgifter.

Utgifter för avgiftsbestämda planer redovisas som en kost-nad under den period de anställda utför de tjänster som ligger till grund för förpliktelsen.

Anläggningstillgångar

Materiella och immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskriv-

ningar och eventuella nedskrivningar. Materiella anlägg-ningstillgångar har delats upp på betydande komponenter när komponenterna har väsentligt olika nyttjandeperioder.

Avskrivningsbart belopp utgörs av anskaffningsvärdet minskat med ett beräknat restvärde om detta är väsentligt. Avskrivning sker linjärt över den förväntade nyttjandeperi-oden.

Bolaget har under året utrett klassificering av materiella anläggningstillgångar. Utredningen har resulterat i om-klassificeringar av tidigare redovisade Maskiner och andra tekniska anläggningar till Byggnader och mark samt Inven-tarier, verktyg och installationer.

Följande avskrivningstider tillämpas:

<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>	
Balanserade utgifter för forsknings- och utvecklingsarbeten och liknande arbeten	5 år
Goodwill	5 år
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>	
Byggnader	20-100 år
Maskiner och andra tekniska anläggningar	10-40 år
Inventarier, verktyg och installationer	5-10 år

Pågående nyanläggningar

Kostnaden för pågående investeringar som ej ännu är akti-verade bokförs som pågående nyanläggningar. När investe-ringen är slutbesiktigad och tagen i drift flyttas kostnaden till anläggningstillgångar och börjar skivas av enligt respek-tive avskrivningsplan.

Internt upparbetade immateriella anläggningstillgångar

Företaget tillämpar den s.k. ”aktiveringsmodellen” avseen-de internt upparbetade immateriella anläggningstillgångar. Metoden innebär att samtliga utgifter som uppfyller kriteri-erna i K3 aktiveras som immateriell anläggningstillgång och skrivs av under tillgångens beräknade nyttjandeperiod.

Varulager

Varulagret har värderats till det lägsta av dess anskaff-ningssvärde och dess nettoförsäljningsvärde på balansda-gen. Med nettoförsäljningsvärdet avses varornas beräkna-de försäljningspris minskat med försäljningskostnader. Den valda värderingsmetoden innebär att eventuell inkurans i varulagret har beaktats.

Bolaget innehar elcertifikat och utsläppsrätter. Detta redo-visas enligt reglerna för offentliga bidrag i enlighet med K3 paragraf 24.9.

Omräkning av poster i utländsk valuta

Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs. Kursvinster och kursförluster på rörel-sefordringar och rörelseskulder redovisas i rörelseresultatet medan kursvinster och kursförluster på finansiella fordring-ar och skulder redovisas som finansiella poster.

Aktiverat arbete för egen räkning

Avser utgifter för investeringsarbeten i egna anläggningar. Utgifterna innefattar personalkostnader och personalom-kostnader. Aktivering sker till nedlagda kostnader.

Fordringar, skulder och avsättningar

Om inget annat anges ovan värderas kortfristiga fordringar till det lägsta av dess anskaffningsvärde och det belopp varmed de beräknas bli reglerade. Långfristiga fordringar och långfristiga skulder värderas efter det första värde-ringstillfället till upplupet anskaffningsvärde. Övriga skulder och avsättningar värderas till de belopp varmed de beräk-nas bli reglerade. Övriga tillgångar redovisas till anskaff-ningssvärde om inget annat anges ovan.

Avsättningar

Avsättningar definieras som förpliktelser vilka är hänförliga till räkenskapsåret eller tidigare räkenskapsår och som på balansdagen är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovisa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Avsättningarna omprövas årligen.

Avsättning till deponi har gjorts för 2020 med knappt 1 mnkr vilket är en beräknad årlig fördelning av sluttäck-ningskostnaden. Kostnad för sluttäckning finansieras med ett årligt uttag i den takt som deponin sluttäcks. Ingen sluttäckning har skett under 2020.

VA-verksamhetens resultat avsätts till en fond för framtida reinvestering. Bakgrunden till avsättningen är kravet i 30§ lagen om allmänna vattentjänster där VA-verksamhet måste bedrivas till självkostnadspris. Medel får avsättas till fond för framtida nyinvesteringar. Fonden upprättades då Borås Stad (KF) fattade beslut om investering i nytt avloppsreningsverk. Fonden kommer att lösas upp i takt med att anläggningarna tas i drift och beloppet kommer att motsvara kostnaden för avskrivningar för de nya an-läggningarna. Hela överskottet från VA-verksamheten har årligen tom 2017 lagts upp i fonden.

Under 2019 gjordes en avsättning på ansvarsområde hushåll då resultatet var positivt. Detta för jämna ut effekten på implementeringen av Sortera mera hemma som kommer att ske under tre års tid och påverka resultatet negativt för hushållskollektivet. Enligt lag skall hushållskollektivet gå plus/minus noll över tid. Eftersom ansvarsområde hushåll har ett negativt resultat 2020 kommer denna avsättning att återföras i sin helhet.

Anslutningsavgifter

Anslutningsavgifter rörande fjärrvärme och fjärrkyla intäktsförs vid slutförd installation.

Intäkter från anläggningsavgifter gällande VA-verksamheten bokförs som en förutbetalad intäkt. I enlighet med matchningsprincipen intäktsförs anslutningsavgiften

successivt i takt med att investeringsobjekten skrivs av till en genomsnittlig avskrivningsperiod på 33 år.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen visar företagets förändringar av företagets likvida medel under räkenskapsåret. Kassaflödesanalysen har upprättats enligt den indirekta metoden. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- och utbetalningar.

Aktuell skatt och uppskjuten skatt

Aktuell skatt

Aktuell skatt beräknas på det skattepliktiga resultatet för perioden. Skattepliktigt resultat skiljer sig från det redo-

visade resultatet i resultaträkningen då det har justerats för ej skattepliktiga intäkter och ej avdragsgilla kostnader samt för intäkter och kostnader som är skattepliktiga eller avdragsgilla i andra perioder. Aktuell skatteskuld beräknas enligt de skattesatser som gäller på balansdagen.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt redovisas på temporära skillnader mellan redovisade värdet på tillgångar och skulder i de finansiella rapporterna och det skattemässiga värdet som används vid beräkning av skattepliktigt resultat. Uppskjuten skatt redovisas enligt den s k balansräkningsmetoden. Uppskjutna skatteskulder redovisas för i princip alla skattepliktiga temporära skillnader och uppskjutna skattefordringar redovisas i princip för alla avdragsgilla temporära skillnader i den

omfattning det är sannolikt att beloppen kan utnyttjas mot framtida skattepliktiga överskott.

Det redovisade värdet på uppskjutna skattefordringar omprövas varje balansdag och reduceras till den del det inte längre är sannolikt att tillräckliga resultat kommer att finnas tillgängliga för att utnyttjas, helt eller delvis mot den uppskjutna skattefordran.

Not 1 Nettoomsättningens fördelning

Nettoomsättningen fördelar sig på verksamhetsgrenar enligt följande:

	2020	2019
Fjärrvärme	564 474	565 740
Övrig energiverksamhet	23 992	29 357
Biogas	5 538	6 282
Avfallsverksamhet	193 847	191 860
Vatten och avlopp	253 922	233 409
Övrigt och gemensamt	5 147	11 541
	1 046 920	1 038 189

Nettoomsättningen är bolagets försäljning härrörande från våra primära verksamhetsområden, med avdrag för mervärdesskatt (moms).

Not 2 Arvode till revisorer

Nettoomsättningen fördelar sig på verksamhetsgrenar enligt följande:

	2020	2019
<i>Ernst & Young</i>		
Revisionsuppdraget	-276	-234
Annan revisionsverksamhet	-97	-55
Skatterådgivning	-83	0
Övriga tjänster	0	0
	-456	-289
<i>Deloitte</i>		
Revisionsuppdraget	0	-300
Annan revisionsverksamhet	0	-15
Skatterådgivning	0	0
Övriga tjänster	-2	-3 527
	-2	-3 842
<i>Deloitte</i>		
Revisionsuppdraget	-73	-68
Annan revisionsverksamhet	0	0
Skatterådgivning	0	0
Övriga tjänster	0	0
	-73	-68

Not 3 Operationella leasingavtal

	2020	2019
Kostnadsförda arrenden och leasingavgifter	-22 729	-18 781
Framtida minimileaseavgifter avseende ej uppsägningsbara operationella leasingavtal och arrenden:		
Ska betalas inom 1 år	-23 182	-19 240
Ska betalas inom 1-5 år	-110 079	-74 772
Ska betalas senare än 5 år	-20 264	-9 700

Not 4 Anställda och personalkostnader

Medelantalet tillsvidareanställda

	2020	2019
Män	250	242
Kvinnor	72	72
	322	314

Löner och andra ersättningar

Styrelse och verkställande direktör	-2 568	-2 143
Övriga anställda	-153 136	-145 223
	-155 704	-147 365

VD har lön under uppsägningstid enligt VD-avtal (6 månader).

Tantien till styrelse och verkställande direktör ingår med	0	0
--	---	---

Pensions- och övriga sociala kostnader

Pensionskostnader för styrelse och verkställande direktör	-292	-203
Pensionskostnader för övriga anställda	-12 758	-11 179
Övriga sociala kostnader enligt lag och avtal	-49 819	-47 760
	-62 869	-59 142

	2020-12-31	2019-12-31
Utestående pensionsförpliktelser till styrelse och verkställande direktör	0	0

Könsfördelning bland ledande befattningshavare:

Andel kvinnor i styrelsen	27 %	32 %
Andel män i styrelsen	73 %	68 %
Andel kvinnor bland övriga ledande befattningshavare	30 %	25 %
Andel män bland övriga ledande befattningshavare	70 %	75 %

Not 5 Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

	2020	2019
Resultat förs aktier o andelar koncernföretag	0	504
Övriga ränteintäkter, kortfristiga fordringar	220	176
	220	680

Not 6 Räntekostnader och liknande resultatposter*

	2020	2019
Övriga räntekostnader, Borås Stads internbank	-80 201	-73 112
Kursdifferenser	0	0
	-80 201	-73 112

*För information om årets aktiverade räntekostnader i anläggningstillgångar se not 13

Not 7 Bokslutsdispositioner

	2020	2019
Lämnat koncernbidrag	-10 000	0
Avsättning deponi*	0	0
Avsättning till VA fond	0	0
Upplösning VA fond	0	0
Avsättning Hushåll	0	-1 343
Upplösning Hushåll	1 343	0
Avskrivning över plan	-43 818	-24 700
	-52 475	-26 043

*Se not 17

Not 8 Skatt på årets resultat

	2020	2019
Uppskjuten skatt på outnyttjat underskottavdrag	-1 644	-1
Uppskjuten skatt på temporära skillnader	1 644	1 285
Summa redovisad skatt	0	1 284
Genomsnittlig effektiv skattesats	-	-

Avstämning av effektiv skattesats

Redovisat resultat före skatt	-141	-257
Skatt på redovisat resultat enligt gällande skattesats (21,4 %)	30	55
Skatteeffekt av:		
Övriga ej avdragsgilla kostnader	-30	-56
Ändrad skattesats	0	1 285
Redovisad skatt	0	1 284
Effektiv skattesats	0,1%	-

Not 9 Immateriella anläggningstillgångar

	2020-12-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärden	7 279	1 067
Omföring från pågående nyanläggning	1 049	6 213
Omvärdering anläggning	0	0
Försäljningar/utrangeringar	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	8 328	7 279
Ingående avskrivningar	-3 138	-1 067
Årets avskrivningar	-2 122	-2 071
Försäljningar/utrangeringar	0	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-5 259	-3 138
Utgående redovisat värde	3 069	4 142

Not 10 Byggnader och mark

	2020-12-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärden	690 841	236 139
Omföring från pågående nyanläggning	16 649	454 701
Omvärdering anläggning*	514 120	0
Försäljningar/utrangeringar	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 221 610	690 841
Ingående avskrivningar	-40 767	-28 980
Årets avskrivningar	-34 624	-11 787
Omvärdering anläggning*	-33 585	0
Försäljningar/utrangeringar	0	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-108 977	-40 767
Ingående nedskrivningar	-139 226	0
Omföring av nedskrivning, pågående nyanläggning	0	-139 226
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-139 226	-139 226
Utgående redovisat värde	973 407	510 848
*Under året har utredning skett på klassificering av materiella anläggningstillgångar. Utredningen har resulterat i omklassificeringar av tidigare redovisade Maskiner och andra tekniska anläggningar till Byggnader och mark samt Inventarier, verktyg och installationer.		
Taxeringsvärde byggnad	17 601	17 601
Taxeringsvärde mark	5 000	5 000

Not 11 Maskiner och andra tekniska anläggningar

	2020-12-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärden	5 954 488	4 062 374
Årets anskaffning	18 346	0
Omföring från pågående nyanläggning	261 835	1 894 040
Omvärdering anläggning*	-693 379	0
Årets avyttringar/utrangeringar	0	-1 926
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	5 541 289	5 954 488
Ingående avskrivningar	-1 481 382	-1 324 252
Årets avskrivningar	-180 530	-158 879
Omvärdering anläggning*	88 884	
Årets avyttringar/utrangeringar	0	1 749
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 573 029	-1 481 382
Ingående nedskrivningar	-418 787	-108 013
Omföring av nedskrivning, pågående nyanläggning		-310 774
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-418 787	-418 787
Utgående redovisat värde	3 549 473	4 054 319
*Under året har utredning skett på klassificering av materiella anläggningstillgångar. Utredningen har resulterat i omklassificeringar av tidigare redovisade Maskiner och andra tekniska anläggningar till Byggnader och mark samt Inventarier, verktyg och installationer.		

Not 12 Inventarier, verktyg och installationer

	2020-12-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärden	57 994	41 874
Omföring från pågående nyanläggning	22 755	16 120
Omvärdering anläggning*	179 258	0
Försäljningar/utrangeringar	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	260 007	57 994
Ingående avskrivningar	-20 128	-15 778
Årets avskrivningar	-8 109	-4 350
Omvärdering anläggning*	-55 297	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-83 534	-20 128
Ingående nedskrivningar	0	0
Årets nedskrivningar	0	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0	0
Utgående redovisat värde	176 473	37 866
*Under året har utredning skett på klassificering av materiella anläggningstillgångar. Utredningen har resulterat i omklassificeringar av tidigare redovisade Maskiner och andra tekniska anläggningar till Byggnader och mark samt Inventarier, verktyg och installationer.		

Not 13 Pågående nyanläggningar

	2020-12-31	2019-12-31
Ingående redovisat värde	75 267	1 364 367
Årets anskaffningar	361 080	634 770
Omföring till årets aktivering	-302 288	-1 923 870
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	134 059	75 267

Inga aktiverade räntekostnader har bokförts under 2020.

Not 14 Uppskjuten skattefordran

	2020-12-31	2019-12-31
Outnyttjat underskottsavdrag	78 809	77 165
Temporär skillnad avseende byggnad	15 209	16 853
Utgående ackumulerade	94 018	94 018

Den uppskjutna skattefordran är hänförligt från den genomförda nedskrivningen av fjärrvärmeanläggningar om 450 mnkr som genomfördes 2017. Nedskrivningen har fördelats baserat på nedlagda kostnader och 30,9 % hänförs till byggnader och resterande del belastat maskiner och andra tekniska anläggningar. Nedskrivningen på byggnader har skapat en skattemässig temporär skillnad som ger upphov till en uppskjuten skattefordran. Den del av nedskrivningen som är hänförlig till maskiner och andra tekniska anläggningar har skapat ett skattemässigt underskott som ger upphov till en uppskjuten skattefordran.

Not 15 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2020-12-31	2019-12-31
Förutbetalda kostnader	16 545	22 597
Periodiserade intäkter	465	371
Utgående redovisat värde	17 009	22 967

Not 16 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2020-12-31	2019-12-31
Ackumulerade överavskrivningar	521 500	477 682
	521 500	477 682

Not 17 Avsättningar

Övriga avsättningar 2019	VA Fondering	Sluttäckning deponi	Hushåll Fondering	Summa
Belopp vid årets ingång	222 544	3 876	0	226 419
Årets avsättningar	0	0	1 343	1 343
Under året ianspråktagna belopp	-7 254	0	0	-7 254
Under året återförda belopp	0	0	0	0
	215 290	3 876	1 343	220 508

Övriga avsättningar 2020	VA Fondering	Sluttäckning deponi	Hushåll Fondering	Summa
Belopp vid årets ingång	215 290	3 876	1 343	220 508
Årets avsättningar	0	960	-1 343	-383
Under året ianspråktagna belopp	-7 254	0	0	-7 254
Under året återförda belopp	0	0	0	0
	208 036	4 836	0	212 871

Not 18 Långfristiga skulder

	2020-12-31	2019-12-31
Reverslån Borås Stad	2 550 000	2 650 000
Checkräkningskredit Borås Stad	1 308 632	1 141 021
Förutbetalda anslutningsavgifter VA-verksamheten	152 705	128 642
	4 011 336	3 919 663

Bolagets checkräkningskredit mot Borås Stad räknas som långfristig skuld, med huvudsaklig motivering enligt följande (som skrivs in i Riktlinjer för finansverksamheten i den uppdatering som beslutas av fullmäktige i feb-17): De majoritetsägda bolagen ska vid var tid ha tillgång till kapital för att bedriva den av ägaren beslutade verksamheten. Bolagen har därmed en långfristig kapitalförsörjning, som beloppsmässigt fastställs i årligt beslut av Kommunstyrelsen.

Av de långfristiga skulderna så är det totalt 3 433 704 tkr som förfaller senare än 5 år från balansdagen.

Not 19 Checkräkningskredit

	2020-12-31	2019-12-31
Beviljad kredit	2 053 000	1 953 000
Utnyttjad kredit	-1 308 632	-1 141 021

Not 20 Upplupna kostnade och förutbetalda intäkter

	2020-12-31	2019-12-31
Upplupna personalrelaterade kostnader	24 612	23 095
Deponiskatt	-909	952
Övriga upplupna kostnader	19 021	16 196
Periodiserade leverantörsfakturor	5 437	15 369
Övriga förutbetalda intäkter	0	0
	48 160	55 612

Not 21 Upplysningar om finansiella instrument

Borås Energi och Miljö ABs finansiering sker främst genom nyttjande av en kredit kopplad till ett underkonto i Borås Stads koncernkonto. Kreditens maximala storlek bestäms årligen av kommunstyrelsen i Borås Kommun.

Säkringsredovisning

Borås Energi och Miljö AB uppfyller kravet för säkringsredovisning och ingen marknadsvärdering bokförs i resultaträkning eller balansräkning. Räntekupongerna på swappen redovisas löpande i resultaträkningen som en del av bolagets räntekostnader med hänsyn tagen till periodisering av upplupen ränta på swappen. Effekten av en stängning av derivatkontrakt till följd av att säkringsrelationen upphört resultatförs direkt och periodiseras inte.

Ränteswappar

	2020-12-31	2019-12-31
Nominellt belopp (ränteswappar)	150 000	250 000
Marknadsvärde (ränteswappar)	-3 158	-7 336

Konverteringsdatum	Volym, mnkr	Ränta, %
2021-06-16	50 000	2,1050
2021-09-23	50 000	2,4925
2022-05-31	50 000	2,1972
150 000		

Not 22 Nyckeltalsdefinitioner

- Resultatmarginal*
Rörelseresultat i procent av nettoomsättningen.
- Justerat eget kapital*
Eget kapital med tillägg för obeskattade reserver som reducerats med uppskjuten skatt.
- Avkastning på totalt kapital*
Rörelseresultat med tillägg för finansiella intäkter i procent av balansomslutning.
- Avkastning på eget kapital*
Resultat efter finansiella poster i procent av genomsnittligt justerat eget kapital.
- Soliditet*
Justerat eget kapital i procent av balansomslutning.

Not 23 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

18 januari 2021 tillträder Magnus Kårestedt som ordinarie VD.

Not 24 Disposition av företagets vinst

Till årsstämmans förfogande står följande vinstmedel	
Balanserat resultat	93 612 345 kr
Årets resultat	-140 846 kr
	93 471 499 kr
disponeras så att	
i ny räkning överföres	93 471 499 kr

Borås den 25 februari 2021

Till årsstämman i Borås Energi och Miljö AB
Organisationsnummer 556527-5590

Roland Andersson
Ordförande

Ulrik Nilsson
Förste vice ordförande

Eva Théen-Johansson
Andre vice ordförande

Granskningsrapport för år 2020

Lennart Andreasson
Ledamot

Emil Bertilsson
Ledamot

Nils-Åke Björklund
Ledamot

Jonas Ellerstrand
Ledamot

Jessica Eriksson
Ledamot

Stefan Medin
Ledamot

Magnus Olofsson
Ledamot

Carl-Axel Rudd
Ledamot

Magnus Kårestedt
VD

Datum för revisionsberättelse enligt digital signering.

Ernst & Young AB
Hans Gavin
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Borås Energi och Miljö AB organisationsnummer 556527-5590.

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Borås Energi och Miljö AB för räkenskapsåret 2020. Bolagets årsredovisning ingår på sidorna 23-36 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Borås Energi och Miljö AB:s finansiella ställning per den 2020-01-01 - 2020-12-31 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkning- en och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Borås Energi och Miljö AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är styrelsen och den verkställande direktören som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av Årsrapport 2020 samt annan information i årsredovisningen på sidorna 1-22, men innefattar inte årsredovisningen och vår revisionsberättelse avseende denna.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande

direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en

slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat. Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Borås Energi och Miljö AB för räkenskapsåret 2020 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens leda-möter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Borås Energi och Miljö AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fort-löpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelse-ledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Göteborg, datum enligt digital signering.

Ernst & Young AB

Hans Gavin

Auktoriserad revisor

BORÅS
ENERGI & MILJÖ

Ingår i Borås Stadshus AB

BESÖKSADRESS

Västerlångg. 10 (kontor)

Sobacken RV 41 (avfallsanl, kontor)

POSTADRESS

Box 1713

501 17 Borås

VÄXEL 033 35 81 00

KUNDCENTER 020 97 13 00

E-POST kund@borasem.se

ORG NR 556527-5590

www.borasem.se